

Von: "Euro-Ombudsman" <EO@ombudsman.europa.eu>
Betreff: Confirmare de primire - 0877/2013/AN - RE: [EOWEB] URGENTA MARE - Sesizarea Curtii Constitutionale
Datum: 8. Mai 2013 13:53:38 MESZ
An: "Karin Decker-That" <k.decker-that@resro.eu>
▶ 1 Anhang, 190 KB

Stimată Doamnă,

Vă rugăm să găsiți atașată o scrisoare a Ombudsmanului European referitoare la plângerea dumneavoastră.

În cazul în care plângerea dumneavoastră nu indică în mod precis țara dumneavoastră de rezidență, și numai în acest caz, vă rugăm să ne transmiteți această informație cât mai curând posibil. Dacă informația respectivă se regăsește în plângerea dumneavoastră, nu este nevoie să ne-o trimiteti încă o dată.

Această informație poate fi necesară pentru a determina admisibilitatea plângerii dumneavoastră. De asemenea, va fi folosită în scopuri statistice.

Registratura

From: Karin Decker-That [<mailto:k.decker-that@resro.eu>]
Sent: 06 May 2013 16:28
To: Euro-Ombudsman
Subject: [EOWEB] URGENTA MARE - Sesizarea Curtii Constitutionale

Expeditor

Expeditor Karin Decker-That <k.decker-that@resro.eu>
Datele Monday, May 6, 2013 4:28:08 PM CEST

Datele dumneavoastră

Partea 1 - Informații de contact

Prenume	Karin
nume	Decker-That
Sexul	Feminin
Adresă de e-mail	k.decker-that@resro.eu
Limba în care doriți să primiți un răspuns	ro - română
Altă limbă în care ați accepta să primiți un răspuns (dacă este cazul) "	de - Deutsch

Partea 2- Datele

Subiect URGENTA MARE - Sesizarea Curtii Constitutionale
Catre Ombudsmanul European:

Vă rugăm a sesiza Curtea Constituțională a României cu neconstituționalitatea noii Legi a restituirii proprietăților, votate prin angajarea răspunderii guvernului în data de 17.04.2013. La o primă plângere intitulată „Apel”, cu același obiect, trimisă D-Voastră pe data de 22.04.2013, nu am primit încă niciun răspuns.

În data de 22.04.2013 grupul parlamentar PDL a depus o sesizare privind această lege, sesizare care se va dezbate vineri, 10.05.2013. În cazul respingerii, legea va fi trimisă Președintelui României spre promulgare, iar după semnare spre publicare în Monitorul Oficial. O ultimă șansă de a mai

schimba ceva la legea restituirii este sesizarea Curții Constituționale de către Avocatul Poporului, o asociație neavând calitatea cerută de lege.

Menționăm că reprezentăm, în sens larg, interesele a peste 350.000 de cetățeni, foști și actuali, români stabiliți în Germania, afectați de soluționarea restituirii imobilelor naționalizate. Suntem o asociație non-profit, având ca singurul obiect principal de activitate: Reprezentarea intereselor membrilor în fața autorităților române și europene, privind restituirea. De asemenea subliniem că am fost parte în procesul de contencios convențional în fața Curții Europene a Drepturilor Omului, cauza Atanasiu ș.a. împotriva României, în calitate de intervenient, proces în care s-a emis o Hotărâre-Pilot privind soluționarea restituirii în România.

Având în vedere timpul scurt, până vineri 10.05.2013, rămas pentru ca plângerea noastră să mai poată produce efecte, Vă solicităm sprijinul D-Voastră.

München, la data de 6 Mai 2013

Președintele ResRo e.V.
Karin Decker-That

Vicepreședintele ResRo e.V.
Prof. Franz Demele

Anexă: 3 înscrisuri

----- Anexa 1 -----

A P E L
catre
AVOCATUL POPORULUI
si
PRESEDINTELE ROMÂNIEI

Lansam un apel la adresa Avocatului Poporului si a Presedintelui Romaniei de a sesiza Curtea Constitutionala spre a constata neconstitutionalitatea Legii privind masurile pentru finalizarea procesului de restituire, in natura sau prin echivalent, a imobilelor preluate in mod abuziv in perioada regimului comunist in Romania

analizand

Modalitatea de adoptare
a
Legii restituirii

si
Dispozitiile
Legii restituirii

Consideram ca elaborarea noii Legi a Restituirii prin Angajarea raspunderii Guvernului s-a facut in mod abuziv si cu incalcarea obligatiilor asumate de Romania prin Tratatate internationale, cu multiple incalcati ale Constitutiei. Dar si multe dispozitii ale Legii restituirii incalca prevederile Constitutiei Romaniei.

In motivarea neconstitutionalitatii voi face referire la :

-Avizul privind Legea restituirii de catre Consiliul Legislativ (scurt : Aviz)
- Expunerea de motive pentru elaborarea legii de catre guvern (scurt : Motive) -- Memoriul din

05.04.2013 al Departamentului pentru Executarea Hotararilor
CEDO (scurt : Memorandum)

- Amendamentele acceptate de guvern (scurt : Amendamente)
- Jurisprudenta Curtii Constitutionale (scurt : JurisCCR)
- Jurisprudenta Curtii Europene a Drepturilor Omului (scurt : JurisCEDO)

Articole din lege invocate ca fiind neconstitutionale

Art. 1 alin. (3) coroborat cu Art. 24 alin. (1)-(4),
Art. 4 coroborat cu Art. 41 alin. (5),
Art. 6 alin. (1)-(5) ,
Art. 21 alin. (6) coroborat cu Art. 50 lit. a) - c),
Art. 32 alin. (1) si (4),
Art. 45 alin. (1) si (6).

MOTIVAREA

Art. 1 alin. (3) coroborat cu Art. 24 alin. (1)-(4)

Citez :

„Art. 1

(3) In situatia in care titularul a instrainat drepturile care i se cuvin potrivit legilor de restituire a proprietatii, singura masura reparatorie care se acorda este compensarea prin puncte potrivit art. 24 alin. (2), (3) si (4). „

Acest articol trebuie coroborat cu Art. 24 alin. (1) – (4) din aceasta lege, citez:

Art. 24 alin. (1)-(4)

„(1) Punctele stabilite prin decizia de compensare emisa pe numele titularului dreptului de proprietate, fost proprietar sau mostenitorii legali sau testamentari ai acestuia, nu pot fi afectate prin masuri de plafonare.

(2) In dosarele in care se acorda masuri compensatorii altor persoane decat titularul dreptului de proprietate, fost proprietar sau mostenitorii legali sau testamentari ai acestuia, se acorda un numar de puncte egal cu suma dintre pretul platit fostului proprietar sau mostenitorilor legali sau testamentari ai acestuia pentru transactionarea dreptului de proprietate si un procent de 15 la suta din diferenta pana la valoarea stabilita conform art. 21 alin. (6).

(3) Numarul de puncte acordat in conditiile alin.(2) nu poate reprezenta o valoare mai mare decat cea stabilita potrivit art. 21 alin. (6) si (7).

(4) In cazul in care din documentele depuse la dosarul de restituire nu rezulta pretul platit fostului proprietar sau mostenitorilor legali sau testamentari ai acestuia pentru transactionarea dreptului de proprietate, punctele vor reprezenta echivalentul a 15 la suta din valoarea stabilita conform art. 21 alin. (6).“

Consideram ca aceasta dispozitie din lege incalca principiul neretroactivitatii legii, conform art. 15 alin. (2) din Constitutie. In art. 15 al. 2 din Constituția României se prevede "legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile", asigurând totodata stabilitatea drepturilor legal castigate.

Ca urmare legea trebuie sa produca efecte (drepturi și obligații) numai pentru faptele și actele savarsite dupa data intrarii in vigoare a acesteia.

Subiectul de drept nu putea sa prevada ce si cum va reglementa legiuitorul, iar comportamentul sau este normal si firesc daca se desfasoara in cadrul ordinii de drept în vigoare (la data savarsirii faptei), al carui respect il datoreaza, ci nu unei legi viitoare ale carei dispozitii, nu le putea cunoaste.

Principiul neretroactivitatii legii este expres formulat atat in Codul civil, art. 1, în sensul caruia "legea dispune numai pentru viitor; ea nu are putere retroactiva"

De la acest principiu sunt doar doua exceptii cand legea se aplica si retroactiv, astfel:

- a) cand noua lege penala este mai favorabila
- b) in cazul legilor interpretative.

In ceea ce priveste legea interpretativa, aceasta se aplica retroactiv numai atunci cand nu aduce noi reglementari, deoarece in cazul adaugarii la lege principiul neretroactivitatii se respecta.

Principiul neretroactivitatii legii :

- asigura stabilitatea dreptului legal castigat (care nu poate fi suprimat, printr-o noua lege);
- previne abuzul de drept prin modificarea legilor, în cazul rotirii la putere;
- asigura legitimitatea legii, recunoasterea acesteia ca obligatorie si justa ;

In art. 5 pct. 2 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, cu privire la drepturile castigate, recunoscute, se dispune: „Nu se poate admite nici o restrictie sau derogare de la drepturile fundamentale ale omului“

Consider ca acest articol incalca si principiul nediscriminarii, al egalitatii in drepturi, conform art. 16 alin. 1 din Constitutie, citez „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.“

Prin instrainare se transfera dreptul de proprietate in intregime, nu partial, cu toate atributiile sale. Dispozitiile incalca dreptul la proprietate conform art. 44 alin. (1) din Constitutie.

Art. 4 alin. (1) coroborat cu Art. 41 alin. (5)

(A se vedea si Anexa : Schimbarea sistemului de restituire)

Citez :

„Art. 4

(1) Dispozitiile prezentei legi se aplica cererilor formulate si depuse, in termen legal, la entitatile investite de lege, nesolutionate pana la data intrarii in vigoare a prezentei legi, cauzelor in materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instantelor, precum si cauzelor aflate pe rolul Curtii Europene a Drepturilor Omului suspendate in temeiul Hotararii pilot din 12 octombrie 2010, pronuntata in Cauza Maria Atanasiu si alții impotriva Romaniei, la data intrarii in vigoare a prezentei legi.“

Mai intai legea nu precizeaza notiunea de „cerere nesolutionata“ , contrar cerintelor de tehnica legislativa conf. art. 8 alin. (4) din Legea 24/2000, care cere „precizie si claritate“ , fara pasaje „obscure sau echivoce“. Controlul Consiliului Legislativ privind respectarea normelor de tehnica legislativa, conf. art. 10 alin. (4) din Legea nr.24/2000 nu a functionat.

Citez din Memorandum :

„98. Il convient de relever que le projet de loi ne traite pas du sort des décisions judiciaires définitives qui ont reconnu un droit à dédommagement sous l'empire des lois existantes, sans fixer le montant de l'indemnisation (en renvoyant la question aux autorités administratives compétentes). Pour éviter des divergences dans l'application de la nouvelle loi, le projet devrait clairement indiquer si les demandes à l'origine de ce type de situations sont considérées non-solutionnées au sens de l'article 4 par. 1 du projet de loi. „

Proiectul de lege nu trateaza aceea categorie de hotarari judiciare definitive prin care se recunoaste un drept de despagubire, fara insa a stabili si valoarea ei.

Proiectul trebuie sa indice clar daca acest tip de situatie este considerat unul nesolutionat in sensul celor prevazute de art. 4 alin. 1 din proiectul de lege.

Legea este imprecisa si imprevizibila, nepermitand cetateanului sa se orienteze dupa ea spre a o respecta si incalca astfel Art. 1 alin. (4) din Constitutie, citez:

„(5) În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.“

Acest aspect trebuie coroborat cu dispozitiile art. 41 alin. (5) din legea restitutivei, citez :

„Art. 41 alin. (5)

„Obligatiile privind emiterea titlurilor de despagubire stabilite prin hotarari judecatoresti definitive si irevocabile la data intrarii in vigoare a prezentei legi se vor executa potrivit art. 21 din prezenta lege.“

Dispozitiile acestui articol stabilesc modul de evaluare, dar si controlul deciziei entitatii investite de catre secretariatul Comisiei Nationale conf. Art. 21 alin. (5) din Legea restitutivei, desi dosarul a fost

supus controlului judiciar.

Consider ca administratia incalca principiul separatiei puterilor in stat , conf. Art. 1 alin. (4) din Constitutie, dar si Art. 16 alin. (1) si (2), Art. 124 alin.(1) si Art. 126 alin. (1) din Constitutie.

Citez din Hotararea Pilot :

„53. ...dacă o reformă radicală a sistemului politic și economic al unei țări sau situația sa financiară poate justifica, în principiu, limitări draconice ale despăgubirilor, atare circumstanțe nu pot fi formulate în detrimentul principiilor fundamentale care decurg din Convenție, cum ar fi principiul legalității și cel al autorității și efectivității puterii judecătorești“

Din dispozitiia Art. 41 alin. (5) nu se poate concluziona ca legea in ansamblul ei se aplica si situatiilor cu hotarare judecatoreasca definitiva si irevocabila, indiferent daca s-a facut deja evaluarea sau nu.

Nu se poate sti daca legea de fata se aplica si pentru situatia cand petentul a castigat in instanta dreptul de a fi despagubit dupa vechea procedura. Acest caz este valabil si pentru dosarele aflate pe rolul CEDO, ceea ce va crea multe probleme Romaniei la CEDO.

Consider ca trebuie excluse dintre dosare pentru care se aplica legea de fata urmatoarele:

- a) toate dosarele in care persoanei indreptatite i s-a recunoscut dreptul de restituire in natura sau , dupa caz, la masuri reparatorii
- b) toate dosarele pentru care s-a obtinut o decizie a entitatii investite de lege, care au fost supuse si au trecut de controlul de legalitate de catre prefect
- c) toate dosarele aflate pe rolul instantei
- d) toate dosarele care au obtinut o decizie definitiva si irevocabila in instanta.

Pentru toate categoriile de mai sus trebuie sa se aplice vechile legi de restituire, din urmatoarele motive :

- a) toate dosarele in care persoanei indreptatite i s-a recunoscut dreptul de restituire in natura sau , dupa caz, la masuri reparatorii

In aceste dosare , in care s-a recunoscut persoanei dreptul de restituire in natura sau prin despagubire, implicit i s-a recunoscut si un bun in sensul Art. 1 din Protocolul nr. 1 CEDO. Acest drept al persoanei de a i se aplica Legea 18 / 1991 , Legea 169/1997 sau Legea 1/2001 respectiv Legea 10/ 2005 sau Legea 247/2005 , l-a dobandit prin notificarea la respectiva lege si prin dobandirea calitatii de persoana indreptatita, precum este definita si in Art. 3 pct. 3 din legea de fata. Modificand esential legea restituirii, in special modalitatea despagubirii, se incalca principiul neretroactivitatii conf. Art. 15 alin. (1) si Principiul egalitatii (nediscriminarii) conf. Art. 16 alin. (1) din Constitutie, precum a stabilit si Curtea Constitutionala.

Citez din

Decizia nr. 830 / 08.07.2008 a Curtii Constitutionale publicata in Monitorul Oficial nr.559 din 24.07.2008

Exceptia a fost invocata de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția civilă și de proprietate intelectuală si admisa de Curtea Constitutionala.

Rationamentul judecatorilor Curtii Constitutionale, privind modificarile (in concret : abrogarea sintagmei "imobilele preluate cu titlu valabil") aduse art. 27 (actualmente art. 29) alin.1 din Legea nr. 10/2001 prin art.I pct.60 din titlul I al Legii nr. 247/2005, este integral aplicabil si in privinta modificarii procedurii de evaluare si despagubire, operate prin aceasta lege.

Citez din motivarea Inaltei Curti:

„În motivarea excepției de neconstituționalitate, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția civilă și de proprietate intelectuală arată că legea specială de reparație, edictată exclusiv în beneficiul persoanelor deposedate abuziv de stat, a stabilit regula restituirii în natură a imobilelor către foștii proprietari,

excepțiile privind restituirea prin echivalent fiind limitativ prevăzute și de strictă interpretare. De asemenea, legea are aplicabilitate limitată în timp, legiuitorul instituind un termen de decădere în interiorul căruia persoanele îndreptățite au putut formula cereri de restituire, termen care a expirat la

data de 14 februarie 2002.

Caracteristica raporturilor juridice reglementate, create între titularii notificărilor și persoanele juridice deținătoare ale imobilelor ce fac obiectul legii, este aceea că, odată înregistrată notificarea în condițiile legii, pe de o parte, pentru fostul proprietar se naște dreptul de a redobândi în natură imobilul, exceptând desigur situațiile limitativ enumerate de lege în care o asemenea măsură nu este posibilă, iar, pe de altă parte, pentru unitatea deținătoare se naște obligația de a emite decizia/dispoziția de restituire în termen de 60 de zile.

În forma inițială a legii, anterioară modificării survenite prin Legea nr. 247/2005, obligația de a restitui în natură imobilele preluate abuziv intra și în sarcina societăților comerciale integral privatizate, cu condiția ca bunul imobil solicitat să fi fost preluat de stat fără titlu valabil.

În perioada de timp cuprinsă între data intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001 și data la care a expirat termenul de decădere pentru depunerea notificărilor, conținutul dispozițiilor care reglementau obligația societăților comerciale integral privatizate de a restitui în natură bunurile preluate de stat fără titlu nu a suferit nicio modificare. Prin urmare, toate persoanele care au depus cereri în termenul legal se află într-o situație juridică identică, și anume au dobândit dreptul la restituirea în natură a respectivelor bunuri.

Din această perspectivă, faptul că prin legea nouă, respectiv dispozițiile art.I pct.60 din titlul I al Legii nr. 247/2005, se tinde la modificarea unor situații juridice formate anterior, ale căror efecte s-au consumat deja prin depunerea notificărilor, conferă prevederilor criticate caracter retroactiv, contravenind prevederilor art.15 alin.(2) din Constituție.

Mai mult, simpla împrejurare de fapt - soluționarea cu întârziere a notificărilor de către societățile comerciale integral privatizate - nu poate justifica pe plan legislativ tratamentul discriminatoriu aplicabil persoanelor îndreptățite la restituirea în natură, aflate în situații identice.

Pe de altă parte, soluția legislativă cuprinsă în textul de lege criticat creează discriminare și între societățile comerciale integral privatizate aflate, de asemenea, în situații juridice identice, întrucât exonerarea de la obligația de a restitui în natură imobilele preluate fără titlu valabil a unităților deținătoare care, cu rea-credință, au tergiversat soluționarea notificărilor are drept consecință defavorizarea tocmai a acelor care, cu bună-credință, au respectat termenul legal pentru emiterea deciziilor de restituire.

În consecință, dispozițiile art.I pct.60 din titlul I al Legii nr.247/2005 sunt neconstituționale, fiind în vădită contradicție cu principiile constituționale ale neretroactivității legii și ale egalității în drepturi a cetățenilor.“

Citez din considerentele de admitere a excepției ale Curtii Constituționale:

„Regula instituită de lege în această materie o reprezintă restituirea în natură a imobilelor, excepția fiind despăgubirea prin echivalent în cazurile expres prevăzute de lege.“

„ Dacă în art.27 se făcea distincție între imobilele preluate cu titlu și cele preluate fără titlu, în sensul că acestea din urmă se puteau restitui în natură, cu procedura prevăzută de lege, dispozițiile art.29 prevăd că persoanele îndreptățite beneficiază exclusiv de dreptul la despăgubiri, în condițiile legii speciale privind regimul de stabilire și plată a acestora.“

„depunerea notificărilor s-a realizat sub imperiul Legii nr. 10/2001, în termenul acolo prevăzut.

Întrucât acest termen nu era în derulare la momentul intrării în vigoare a Legii nr.247/2005, fiind expirat, așa cum s-a arătat mai sus, la data de 14 februarie 2002, se poate afirma că, odată înfăptuită, situația juridică respectivă s-a și finalizat. Prin urmare, toate persoanele care au depus cereri în termenul legal se află într-o situație juridică identică, și anume au dobândit vocația la măsuri reparatorii, cu precizarea că în cazul bunurilor preluate fără titlu valabil persoanele îndreptățite vor beneficia de restituirea în natură a respectivelor bunuri.“

„ noua reglementare tinde să genereze discriminări între persoanele îndreptățite la restituirea în natură a bunurilor ce fac obiectul notificărilor, care, după intrarea în vigoare a modificărilor, vor beneficia doar de despăgubiri prin echivalent.“

„legea nouă are ca unic domeniu temporal de acțiune faza inițială de constituire a situației juridice, modificând în mod esențial regimul juridic creat prin depunerea notificărilor în termenul legal, cu încălcarea principiului tempus regit actum și a dispozițiilor constituționale cuprinse în art.15 alin.(2) privind neretroactivitatea.“

„În concluzie, Curtea constată că dispozițiile art.I pct.60 din titlul I al Legii nr. 247/2005 contravin principiilor constituționale referitoare la neretroactivitatea legii și egalitatea în drepturi a cetățenilor, consacrate în art.15 alin.2 și în art.16 alin.1 din Legea fundamentală.“

b) toate dosarele pentru care s-a obținut o decizie a entității investite de lege, care au fost supuse și au trecut de controlul de legalitate de către prefect

In aceste dosare , in care s-a recunoscut persoanei dreptul de restituire in natura sau prin

despagubire, de catre entitatea investita de lege , printr-o decizie, care a fost verificata de prefect privind legalitatea, implicit i s-a recunoscut si un bun in sensul Art. 1 din Protocolul nr. 1 CEDO, avand in vedere ca aceasta decizie nu a fost atacata in instanta la contencios administrativ. Acest drept al persoanei de a i se aplica Legea 18 / 1991 , Legea 169/1997 sau Legea 1/2001 respectiv Legea 10/ 2005 sau Legea 247/2005 , l-a dobandit prin notificarea la respectiva lege si prin dobandirea calitatii de persoana indreptatita, dovedita si prin decizie, precum este definita si in Art. 3 pct. 3 din legea de fata. Modificand esential legea restituirii, in special modalitatea despagubirii, se incalca principiul neretroactivitatii conf. Art. 15 alin. (2) si Principiul egalitatii (nediscriminarii) conf. Art. 16 alin. (1) din Constitutie, precum a stabilit si Curtea Constitutionala.

Citez din Hotararea Pilot :

„180. Curtea reaminteste in mod special faptul ca, in cauza Viasu (hotararea mentionata mai sus, §§ 59—60), a apreciat ca o decizie administrativa a autoritatii locale competente prin care i se recunoaste partii interesate un drept la reparatie este suficienta pentru a crea un "interes patrimonial" aparat de art. 1 din Protocolul nr. 1 si ca, prin urmare, neexecutarea unei astfel de decizii constituie o ingerinta in sensul primei fraze din primul alineat al acestui articol (a se vedea si Marin si Gheorghe Radulescu impotriva Romaniei, nr. 15.851/06, §§ 20—22, 27 mai 2010).“

c) toate dosarele aflate pe rolul instantei

In aceste dosare , in care, chiar daca nu i s-a recunoscut persoanei dreptul de restituire in natura sau prin despagubire, de catre entitatea investita de lege , procesul a inceput in baza unei legi, care prevede o anumita modalitate de restituire. Nu se poate schimba esential metoda de restituire in timpul procesului printr-o noua lege, care o face pe prima impredictibila si hotararea instantei lipsita de efect juridic. Persoana are dreptul ca procesul ei, care poate tine de multi ani, sa fie judecat pe legea dupa care a inceput procesul, altfel se incalca Art. 1 alin. (4) , Art. 15 alin. (2) si Art. 16 alin. (1) din Constitutie.

d) toate dosarele care au obtinut o decizie definitiva si irevocabila in instanta.

Toate dosarele, care au obtinut o decizie definitiva si irevocabila, au obtinut-o in baza unei legi de restituire. De procesul tine nu doar obtinerea unei decizii definitive si irevocabile, dar si executarea deciziei conform legii dupa care s-a judecat, deci nu poate o noua lege , care modifica esential partea de executare a legii vechi, sa retroactiveze. Se incalca principiul neretroactivitatii conf. Art. 15 alin. (2) si principiul nediscriminarii fata de alte persoane conf. Art. 16 alin. (1) din Constitutie.

Citez din Hotararea Pilot :

„ 182. Cu atat mai mult, neexecutarea unei hotarari judecatoresti ce recunoaste un drept la despagubire, chiar daca suma nu a fost stabilita, constituie o ingerinta in dreptul de proprietate in sensul primei fraze din primul alineat al art. 1 din Protocolul nr. 1 (Denes si altii impotriva Romaniei, nr. 25.862/03, §§ 46—47, 3 martie 2009). „

„53. ...dacă o reformă radicală a sistemului politic și economic al unei țări sau situația sa financiară poate justifica, în principiu, limitări draconice ale despăgubirilor, atare circumstanțe nu pot fi formulate în detrimentul principiilor fundamentale care decurg din Convenție, cum ar fi principiul legalității și cel al autorității și efectivității puterii judecătorești „

Art. 6 alin. (1)-(5)

„ (1) In termen de 180 de zile de la data constituirii, comisia prevazuta la art. 5 intocmestesituatia terenurilor agricole, cu sau fara investitii, si forestiere, aflate in domeniul public sau privat al statului sau , dupa caz , al unitatii administrativ-teritoriale, care pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate pe fiecare unitate administrativ-teritoriala.“

Prin aceasta dispozitie se acorda o atributie extraordinara comisiei stabilite conform art. 5 din lege. Aceasta comisie va fi formata din:

- Reprezentant al Prefecturii - Presedinte
- Primarul localitatii
- Secretarul localitatii

- Topograf
- Cadastrist

Din cei 5 membri ai comisiei doar 2 sunt reprezentanti ai localitatii.

Aceasta comisie este abilitata a decide fara a avea un criteriu la baza, care sunt terenurile (bunurile) , aflate in proprietatea publica sau privata a statului, apte pentru restituire. Ea trebuie sa decida care terenuri vor trece din domeniul public in cel privat al statului pentru a putea fi restituite.

Avand in vedere statutul special al proprietatii statului, indeosebi caracterul inalienabil, conform art. 136 din Constitutie, legiuitorul a stabilit o procedura speciala pentru trecerea unui teren din domeniul public in cel privat al statului.

Aceasta procedura este expusa in legea organica privind proprietatea publica si regimul juridic al acesteia, anume Legea nr. 213 / 1998 . Bunurile din domeniul public, aici terenurile, ce se afla in patrimoniul unei localitati pot fi de interes local, judetean sau national. In functie de aceasta incadrare, trecerea lor se face prin Hotarare a Consiliului Local, Consiliului Judetean sau a Guvernului.

Este adevarat ca trecerea poate fi realizata si prin lege, dar in niciun caz prin propunerea unei comisii de restituire , formata din membrii straini localitatii, si printr-o hotarare de guvern. Propunerea de trecere in domeniul privat, poate fi atacata in contencios administrativ. Consider ca cel care va avea primul interes sa atace hotararea de guvern, va fi consiliul local, dar si cel judetean, cand sunt lezate interesele unei localitati sau unui judet. Se anunta situatii conflictuale in multe localitati.

Legea de fata nu prevede nici ce se va intimpla dupa finalizarea restituirii, daca raman terenuri nelicite in proprietatea statului sub administrarea ADS. Aceste terenuri vor fi trecute inapoi in proprietatea publica a statului si sub administrarea autoritatilor locale ? Altfel, s-ar ajunge la o centralizare excesiva a domeniului statului in mainile guvernului prin ADS. Poate asta este intentia, iar restituirea este doar un pretext prielnic. Terenurile aflate in domeniul privat al statului vor putea fi oricand instrainate. Bine inteles, nu oricui.

Consider ca prin aceasta dispozitie se aduce atingere caracterului inalienabil al Domeniului Statului, caracter consacrat prin art. 136 din Constitutie.

Art. 21 alin. (6) coroborat cu Art. 50 lit. a) - c)

Citez :

Art. 21 alin. (6)

„Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrarii in vigoare a prezentei legi de catre secretariatul Comisiei Nationale si se exprima in puncte. Un punct are valoarea de un leu.“

Citez :

Art. 50 lit. a) - c)

„a) sintagma „ despagubiri acordate in conditiile prevederilor speciale ...“ cuprinsa in Legea nr.10/2001,...se inlocuieste cu sintagma „masuri compensatorii in conditiile legii privind unele masuri pentru finalizarea procesului de restituire, ...“

b) orice dispozitie referitoare la evaluarea imobilelor potrivit standardelor internationale de evaluare ...prevazute in Legea nr. 10 / 2001 ...se abroga.“

c) articolele 13,14,141,142,15 lit. a-d si f, 16,17,18,181-189 si 22 din Titlul VII „Regimul stabilirii si platii despagubirilor aferente imobilelor preluate in mod abuziv „ al Legii nr. 247 / 2005 ...se abroga.“

Daca primul articol instituie evaluarea in baza grilei notariale, al doilea abroga toate dispozitiile legilor vechi de evaluare dupa standarde internationale.

Acest sistem original de evaluare incalca principiul neretroactivitatii legii civile , conf. art. 15 alin. (2) si principiul nediscriminarii, conf. art. 16 alin.(1) din Constitutie. Sistemul nu respecta standardele internationale minime de procedura si valoare. Grila notariala are un singur scop, acela de a evalua la o valoare minima pentru calculul taxelor notariale la transactie, precum si a taxelor si impozitelor la fisc. Valoarea de grila nu are nici macar un raport determinat fata de valoarea reala de piata.

Prin metoda de evaluare aleasa, scopul si baza legala a metodei se incalca principiul echitatii si

dispozitiile Curtii Europene conf. Hotararii – Pilot Atanasiu s.a. vs. Romania, precum urmeaza :

1) Semnificatia cuvintului „echivalent“

Cuvantul „echivalent“ provine din combinatia cuvintelor din latina:

aequus = egal si valere = a valora ,

deci se poate inlocui prin „obiect sau credit de aceeaasi valoare“.

2) Valoarea conform grilei notariale

Valoarea conform grilei notariale nu reda valoarea reala de piata a imobilului in momentul acordarii despagubirii, s-a stabilit cu alt scop si nu este conforma standardelor internationale de evaluare. In majoritatea cazurilor reprezinta mai putin de 50 % din valoarea reala, lucru cunoscut de toti si acceptat de notari, oficialitati si clienti.

a) Coordonarea evaluarii imobilelor

Coordonarea evaluarii imobilelor se face de catre Uniunea Nationala a Notarilor Publici din Romania (UNNPR)

b) Partenerii actului de evaluare

Beneficiar: Camera Judeteana a Notarilor Publici

Executant: Expert evaluator, membru in Asociatia Nationala a Evaluatorilor din Romania (ANEVAR)

c) Scopul si standardul intocmirii grilelor notariale

Citez din Raportul de evaluare 2013 pentru judetul Iasi :

„Stabilirea valorii minime de piata a apartamentelor situate in blocuri de locuinte, a locuintelor individuale din mediul urban si rural, a spatiilor comerciale precum si a terenurilor intravilane si extravilane din mediul urban si rural, in vederea corelarii acestora cu prevederile legislative actuale.“

Citez din Raportul de evaluare 2013 pentru judetul Vaslui :

„...avand ca scop estimarea Valorii Medii de Circulatie Actuala , pentru corelarea valorii proprietatilor imobiliare din categoriile de mai sus cu indicele de inflatie, pentru prevenirea unor transactii imobiliare subiective / ireale, pentru evitarea raportarii unor transactii cu preturi neconforme cu piata imobiliara specifica proprietatii imobiliare supuse transactionarii / taxarii .

Acest tip de evaluare reprezinta o deviere de la Standardele Internationale de Evaluare, nefiind definita de niciun standard, fiind solicitata de client , si care este o premisa de evaluare dar nici aceasta nu este definita.“

Adevaratul scop al introducerii acestor grile notariale este complex :

- Statul are interes de a incasa mai mult prin combaterea evaziunii fiscale si spalarii banilor.

- Notarul are interes a incasa taxe notariale mai mari.

- Clientul are interes a declara o valoare mai mica pentru a economisi la taxe prin evaziune fiscala si pentru a spala sumele mari de bani dobanditi ilicit.

Notarii, fiind intre ciocan si nicovala, au realizat compromisul dintre stat, notari si clienti, intocmiind aceste grile notariale la o valoare minima de 50 % fata de valoarea reala medie. Notarii nu pierd exagerat la clientii care declara o valoare mai mica, dar castiga la valori corect declarate, avand in vedere ca statul nu coboara procentul de calcul al taxei notariale. Statul se afla intr-o situatie similara si castiga de la clientii corecti prin taxe si impozite, dar nu pierde exagerat la evaziune fiscala si spalare de bani. Taxele notariale se stabilesc de ministrul justitiei prin ordin pentru stabilirea procentelor din valoarea declarata sau minimala conf. grilei notariale, dar si de notari prin stabilirea valorii de taxare conform evaluarii din grila notariala. Statul nefiind capabil a controla evaziunea fiscala si spalarea de bani, lasa in voia notarilor a stabili o limita inferioara a taxarii prin intermediul grilelor notariale.

Dar aceasta valoare din grila notariala nu reflecta valoarea de piata a imobilului, dar nici valoarea medie de piata a imobilului, ci doar o valoare mai mica de 50 % din cea medie reala.

Valoarea medie grila notariala < 50 % din Valoarea medie reala

d) Moneda diferita in grilele notariale

Daca in grila notariala a Camerei Notarilor Publici din judetul Iasi valorile se dau in euro, in grila notariala a Camerei Notarilor Publici din judetul Vaslui valorile se dau in lei. In proiectul de lege de fata , valorile se stabilesc in lei.

e) Aberatiile din grila notariala genereaza procese interminabile

Exemplu :

1) Un imobil din Iasi se afla la colt de strada, la intersectia a doua strazi, Aleea Grigore Ghica Voda nr. 21 si George Cosbuc nr. 2 . Pe ambele strazi exista intrare in imobil.

Conform grilei notarilor Iasi 2013, imobilul se incadreaza in zona :

A fiind pe Aleea Grigore Ghica Voda , deci se calculeaza la 360 € / m²
B fiind pe str. George Cosbuc , deci se calculeaza la 108 € / m²

2) Un teren din Iasi se afla in Gradina Botanica , avand intrarea principala pe str. Dumbrava Rosie nr. 7-9, dar se invecineaza cu str. Podgoriilor nr.16, vechea intrare spre imobil inainte de confiscare.

Conform grilei notarilor Iasi 2013, imobilul se incadreaza in zona :

B fiind pe str. Dumbrava Rosie, deci se calculeaza la 108 € / m²
D fiind pe str. Podgoriilor, deci se calculeaza la 30 € / m²

Mentionez ca expertii europeni au solicitat autoritatilor romane , prin criticile lor in alin. 60 din Memorandum (a se vedea si anexa : Schimbarea sistemului de restituire), de a specifica raportul dintre valoarea de grila si valoarea de piata a imobilului. Autoritatile romane nu au raspuns acestei solicitari, dar nici nu vor putea vreodata sa dea un raspuns verosimil, logic si convingator.

Art. 32 alin. (1) si (4)

Citez :

Art. 32 alin. (1) si (4)

„(1) Se instituie un termen de decadere in procedura administrativa, de 90 de zile, in care persoanele care se considera indreptatite pot completa cu inscrisuri dosarele depuse la entitatile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanei i se comunica in scris documentele necesare solutionarii cererii sale.“

(4) Instructiunile detinatoare au obligatia de a elibera, in termen de 30 de zile de la data inregistrarii cererii, actele doveditoare solicitate.“

Prin instituirea unui termen de 90 de zile, prelungit eventual cu 30 de zile, de decadere din drept se strica echilibrul just intre interesele statului si interesele cetateanului, incalcandu-se calitatea de stat de drept a Romaniei, conf. art. 1 alin. (3) din Constitutie. Cetateanul are dreptul sa i se elibereze actele privind interesele sale personale, acte arhivate de stat. Statul, prin reprezentantii sai : primar , angajati, functionari etc. poate sa refuze explicit sau tacit eliberarea actelor, in ciuda obligatiei instituite de alin. (4) de mai sus. Chiar daca este amenintat de o sanctiune pecuniara, un reprezentant al statului poate sa aiba interes de a nu elibera un act, sanctiunea fiind minora (max. 10.000 de lei) fata de interesul mare in joc, dar nici macar o sanctiune nu este prevazuta pentru acest refuz. Consideram ca doar doua remedii sunt acceptabile si pertinente : sanctionarea penala cu executare intre 5 si 10 ani (art. 21 alin. 1 din Constitutie – dreptul la aparare), precum si posibilitatea de atac a institutiei implicate printr-o actiune in contencios administrativ (art. 126 alin. (6) din Constitutie).

Art. 45 alin. (1) si (6)

Citez:

Art. 45 alin. (1) si (6)

„(1) Imobilele prevazute in anexa 2 lit. a pct. 1,2 si 4 la Legea nr. 10 / 2001, ...se restituie fostilor proprietari sau , dupa caz , mostenitorilor acestora, cu conditia mentinerii afectatiunii de interes public pentru o perioada de 10 ani. (6) In perioada prevazuta la alin. (1) si (2), plata cheltuielilor de intretinere aferente imobilului respectiv revine detinatorilor actuali. Noul proprietar beneficiaza de plata unei chirii, stabilita in functie de valoarea de piata, prin hotarare a Guvernului.“

Imobilele prevazute de anexa 2 lit. a pct. 1 , 2 si 4 din Legea nr. 10 / 2001, adica imobile aflate in posesia institutiilor de invatamant si cercetare, se restituie in natura cu conditia mentinerii afectatiunii de interes public pentru o perioada de 10 de ani. Noul proprietar beneficiaza de plata unei chirii lunare, in cuantumul stabilit prin Hotarare de Guvern, in functie de valoarea de piata. Ce semnifica „in functie de“ ramane un mister.

Mai intai termenul de 10 de ani este exagerat de mare, un termen de 5 ani era rezonabil si echitabil fata de ceilalti petenti. Dupa 10 ani, in multe cazuri, s-a mai schimbat o generatie de mostenitori.

Conform Codului Civil atributele dreptului de proprietate sunt :

- Posesie (ius possidendi)
- Folosinta (ius utendi, ius fruendi)
- Dispozitie (ius abutendi)

Nu se poate vorbi in cazul de mai sus de calitatea de proprietar al petentului in situatia in care niciunul din cele 3 atribute nu este garantat. Pretinsul proprietar nu este in posesia imobilului, nu se poate folosi de el si nu dispune in mod absolut de el. Mai mult, dupa ce petentul este obligat sa inchirieze pe o perioada exagerata de 10 de ani acest imobil, el nu poate stabili nivelul chiriei, nici macar prin negociere. El are onoarea de a putea plati impozitul anual stabilit de stat, care eventual este acoperit de cuantumul chiriei pe an. In schimb are permanent incertitudinea de a fi expropriat de stat contra unei despagubiri, mult sub valoare de piata si stabilite abuziv de autoritatile locale.

Faptic: O noua expropriere

O improprietare originala: Prin deposedare

Se incalca dreptul la proprietate conf. art. 44 alin. (1) din Constitutie.

München, la data de 04.05.2013

----- Anexa 2 -----

APEL
către
PARLAMENTARII, AVOCATUL POPORULUI
și
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Lanșăm un apel la adresa demnitarilor de mai sus de a sesiza Curtea Constituțională spre

a constata neconstituționalitatea

Legii
privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire,
în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv
în perioada regimului comunist în România
analizând

Modalitatea de adoptare
a

Legii restituirii

Invocăm încălcarea, în principal, a următoarelor dispoziții din Constituție:

- 1) Art. 1 alin. 3 – Stat de Drept
- 2) Art. 1 alin. 4 – Principiul separației și echilibrului puterilor
- 3) Art. 11 alin. 1 – Respectarea obligațiilor internaționale
- 4) Art. 114 alin. 1 – Angajarea răspunderii Guvernului

Considerăm că elaborarea noii Legi a Restituirii prin Angajarea răspunderii Guvernului s-a făcut în mod abuziv și cu încălcarea obligațiilor asumate de România prin Tratatate internaționale.

ÎN FAPT

1. Aderarea României la Convenția Europeană

La data de 20 iunie 1994 România a ratificat Convenția Europeană a Drepturilor Omului, asumându-și răspunderea pentru respectarea ei.

Convenția Europeană este un tratat internațional regional și multilateral. Ea are un caracter normativ, constrângător pentru statele contractante și este prevăzută cu un mecanism jurisdicțional eficient de asigurare a angajamentelor statelor în sensul respectării dispozițiilor sale.

Cităm art. 46 din Convenție:

„1. Înaltele părți contractante se angajează să se conformeze hotărârilor definitive ale Curții în care ele sunt părți.

2. Hotărârea definitivă a Curții este transmisă Comitetului Miniștrilor care supraveghează executarea ei.“

În România Convenția a devenit parte integrantă a sistemului român de drept și a dobândit aplicabilitate directă conf. art. 11 alin. 2 din Constituție.

Dispozițiile art. 20 alin. 1 se aplică tuturor actelor internaționale, deci și Convenției, prin care se protejează Drepturile Omului.

Supravegherea îndeplinirii angajamentelor de către statele contractante se face de către Comitetul Miniștrilor, organul decizional al Consiliului Europei. El poate emite recomandări statelor ce î-și încălcă angajamentele, recomandări, rezoluții, sau decizii.

În caz de încălcare gravă a obligațiilor statutare de un stat membru, Comitetul Miniștrilor poate:

- suspenda dreptul de reprezentare al acelu stat
- invită statul să se retragă
- decide încetarea apartenenței unui stat la Organizație

2. Recomandări și Rezoluții ale Comitetului Miniștrilor

Cităm din Hotărârea-Pilot:

a)

„81. În Rezoluția sa Res(2004)3 privind hotărârile care ridică o problemă structurală subsecventă, adoptată la 12 mai 2004, Comitetul Miniștrilor a arătat următoarele: Comitetul Miniștrilor, în temeiul articolului 15. b din Statutul Consiliului Europei (...) invită Curtea:

I. În măsura posibilităților, să identifice în hotărârile în care constată o încălcare a Convenției ceea ce, în opinia sa, ridică o problemă structurală subsecventă și originea acestei probleme, în special atunci când ea este susceptibilă a da naștere unor numeroase cereri, astfel încât să ajute statele să găsească soluția potrivită și Comitetul Miniștrilor să supravegheze executarea hotărârilor;

II. să semnaleze în special orice hotărâre care cuprinde indicații cu privire la existența unei probleme structurale și la originea acestei probleme nu numai statului în cauză și Comitetului Miniștrilor, ci și Adunării Parlamentare, secretarului general al Consiliului Europei și comisarului pentru drepturile omului din cadrul Consiliului Europei, și să semnaleze într-un mod adecvat aceste hotărâri în baza de date a Curții.“

b)

„82. Recomandarea Comitetului Miniștrilor Rec(2004)6 privind îmbunătățirea căilor de recurs interne, adoptată la data de 12 mai 2004, are următorul conținut: Comitetul Miniștrilor, în temeiul articolului 15. b din Statutul Consiliului Europei (...) recomandă statelor membre, luând în considerare exemplele de bune practici menționate în anexă:

I. să se asigure, printr-o observare constantă, în lumina jurisprudenței Curții, că există recursuri interne pentru orice persoană care invocă într-un mod justificabil o încălcare a Convenției și că aceste recursuri sunt efective, în măsura în care ele pot conduce la o decizie pe fondul plângerii și la un remediu adecvat al oricărei încălcări constatate;

II. să reanalizeze, în urma hotărârilor Curții care constată deficiențe structurale sau generale în dreptul sau practica statului, caracterul efectiv al recursurilor interne existente și, dacă este cazul, să creeze recursuri efective, pentru a evita aducerea în fața Curții a cauzelor repetitive;

III. să acorde o atenție deosebită, în cadrul punctelor I și II de mai sus, existenței recursurilor efective în cazul unei afirmații justificabile privind durata excesivă a procedurilor jurisdicționale (...).“

c)

„83. Partea relevantă din anexa la Recomandarea Comitetului Miniștrilor Rec(2004)6 prevede următoarele: (...)

13. După ce o hotărâre a Curții care relevă deficiențe structurale sau generale în dreptul sau în practica statului («hotărâre-pilot») a fost adoptată, iar un număr mare de cereri privitoare la aceeași problemă («cauze repetitive») sunt pe rol sau susceptibile de a fi introduse la Curte, statul pârât trebuie să se asigure că potențialii reclamanți dispun de un recurs efectiv care să le permită să se adreseze unei autorități naționale competente, recurs care ar putea fi, în egală măsură, utilizat de reclamanții actuali. Un astfel de recurs rapid și eficient le-ar permite să obțină deja o reparație la nivel intern, în conformitate cu principiul subsidiarității sistemului Convenției.

14. Introducerea unui astfel de recurs intern ar putea contribui, de asemenea, în mod semnificativ, la reducerea volumului de muncă al Curții. Deși executarea rapidă a hotărârii-pilot rămâne esențială pentru soluționarea problemei structurale și prevenirea în acest fel a cererilor viitoare privind aceeași problemă, poate exista o categorie de persoane care au fost deja afectate de această problemă înainte de rezolvarea sa. Pentru aceste persoane, existența unui recurs menit să garanteze o reparație la nivel intern ar permite Curții să le invite să utilizeze noul recurs și, dacă este cazul, să declare inadmisibile cererile lor.

15. Pot exista mai multe opțiuni pentru a atinge acest obiectiv, în funcție, printre altele, de natura problemei structurale în discuție și după cum persoana afectată de această problemă a introdus sau nu o cerere la Curte.

16. În special, în urma unei hotărâri-pilot care a relevat o problemă structurală specifică, ar putea fi, de exemplu, adoptată o abordare ad hoc, prin care statul vizat să examineze oportunitatea introducerii unui recurs specific sau a extinderii unui recurs existent pe cale legislativă sau jurisprudențială.

17. În cadrul acestei examinări de la caz la caz, statele ar putea prevedea, dacă acest lucru se dovedește oportun, posibilitatea redeschiderii procedurilor similare celor dintr-o cauză-«pilot» care a stabilit o încălcare a Convenției, pentru a degreva Curtea de aceste cauze și, dacă este cazul, pentru a pune la dispoziția persoanei vizate un remediu mai rapid. Criteriile enumerate în Recomandarea Rec(2000)2 a Comitetului Miniștrilor pot servi drept sursă de inspirație în acest sens.

18. În cazul în care astfel de recursuri specifice au fost create ca urmare a unei hotărâri-pilot, guvernele ar trebui să informeze rapid Curtea, pentru ca aceasta să le poată lua în considerare în examinarea cauzelor repetitive.

19. Cu toate acestea, nu va fi necesar sau adecvat să se creeze recursuri noi pentru orice cauză în care o hotărâre a Curții a identificat o problemă structurală sau să se acorde acestora un anumit efect retroactiv. În anumite cazuri, poate fi preferabil să se lase Curții sarcina de a examina aceste cauze, în special pentru a evita obligarea reclamantului să suporte sarcina suplimentară a epuizării din nou a recursurilor interne care, în plus, nu ar fi înființate decât după adoptarea modificărilor legislative (...).

d)

„84. La data de 2 martie 2010, cu ocazia celei de-a 1.078-a reuniune, delegații Miniștrilor care supraveghează executarea hotărârilor Curții au reamintit cu privire la cauzele Străin, Viașu și cu privire la peste o sută de alte cauze românești de acest tip că aspectele pe care acestea le ridică se referă la o problemă sistemică importantă, legată în special de lipsa restituirii sau a despăgubirii pentru bunurile naționalizate, apoi revândute de stat unor terți. Aceștia au luat act de un plan de acțiune prezentat la data de 25 februarie 2010 de către autoritățile române, pe care le-au invitat să prezinte un calendar estimativ pentru adoptarea măsurilor luate în considerare.“

3. Planul de acțiune al Guvernului

Cităm din Hotărârea-Pilot:

„154. Guvernul face trimitere la planul de acțiune trimis Comitetului Miniștrilor la data de 25 februarie 2010 și care trebuie să permită identificarea celor mai bune soluții pentru a eficientiza procesul de restituire. Printre soluțiile luate în considerare se numără înființarea unei comisii interministeriale, modificarea legislației în materie și organizarea de discuții cu asociații și cu societatea civilă.“

„190. În ceea ce privește planul de acțiune prezentat de Guvern, Curtea observă că nu a fost trimis Comitetului Miniștrilor decât la începutul anului 2010. Deși acesta propune câteva soluții interesante, acestea nu sunt însoțite încă de un calendar de adoptare.“

„203. În ceea ce privește măsurile ce trebuie luate din perspectiva art. 46 din Convenție, Guvernul admite că sistemul de restituire trebuie să devină mai eficient. În acest sens, acesta arată că în anul 2009 a fost creat un grup de lucru ce reunește reprezentanți ai Agentului guvernamental, ai Fondului ‚Proprietatea‘, ai ANRP, ai Ministerului de Finanțe și ai Ministerului de Justiție. În plus, la data de 25 februarie 2010, Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei i-a fost prezentat un plan de acțiune. Aceasta cuprinde următoarele puncte:

a) înființarea unei comisii interministeriale având ca obiect identificarea celor mai bune soluții pentru finalizarea procesului de restituire a proprietăților;

b) modificarea legislației în materie de restituire a bunurilor naționalizate în sensul simplificării acesteia și al asigurării unei eficiențe mai mari. Cele mai importante propuneri se referă la stabilirea de termene pentru toate etapele administrative ale procedurii și la prevederea de sancțiuni în caz de nerespectare a acestor termene, extinderea suprafețelor de teren ce ar putea fi restituite și creșterea personalului administrativ implicat în procedurile de restituire;

c) aprobarea de către Parlament a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 81/2007 pentru accelerarea procedurii de acordare a despăgubirilor;

d) organizarea de discuții cu asociațiile foștilor proprietari și cu reprezentanții societății civile.“

Observații referitor la:

a) Deși cu mare întârziere, Comitetul Interministerial a fost înființat cu mare întârziere, în luna septembrie 2012.

b) S-a modificat legislația prin adoptarea unei noi legi, care complică, în loc să simplifice procedura restituirii, și care nu este eficientă. Nu s-au stabilit termene clare pentru toate etapele administrative. Pentru nerespectarea termenelor nu s-au stabilit sancțiuni eficiente sau proceduri alternative. Nu s-a stabilit creșterea personalului implicat în procedura restituirii.

c) Prin Legea 142/2010 s-a aprobat OUG nr. 81/2007

d) Nu s-au organizat discuții cu asociațiile „foștilor“ proprietari și cu reprezentanții societății civile.

4. Scuzele Guvernului

Cităm din Hotărârea-Pilot:

„198. Guvernul arată că o serie de probleme dintre cele mai grave a condus la încetinirea procesului de restituire și de despăgubire pentru bunurile naționalizate. Acesta subliniază amploarea fenomenului naționalizărilor sub regimul comunist, precum și varietatea bunurilor ce fac obiectul legilor de restituire.“

Observație: Măsurile reparatorii trebuie să fie la nivelul amplitudinii fenomenului de naționalizare, având în vedere beneficiul statului în urma confiscărilor.

„199. El mai precizează că se confruntă cu un mare număr de cereri de restituire sau de despăgubire provenite de la foști proprietari sau de la moștenitorii acestora.“

Observație: Numărul mare de cereri de restituire sau de despăgubire se datorează amplitudinii procesului de confiscare a regimului comunist din România, dar și fraudei și abuzului unui mare număr de petenți, lucru nesancționat suficient de dur de către autoritățile statului.

„200. Apoi arată că la numărul mare de cereri de despăgubire se adaugă cerința unei despăgubiri integrale impusă de legile în vigoare. Conform unei evaluări aproximative, suma necesară pentru a plăti aceste despăgubiri se ridică la 21 de miliarde de euro. Guvernul precizează în acest sens că PIB-ul României pentru anul 2009 a fost de 120 de miliarde de euro. Suma despăgubirilor plătite efectiv până în prezent ar fi de circa 84 de milioane de euro.“

Observație: Guvernul profită de un fals în declarații privind mărimea totală a despăgubirilor.

Astfel, în numita hotărâre-pilot, guvernul, pentru a convinge Curtea Europeană de imposibilitatea despăgubirii la valoarea reală a tuturor petenților și în lipsa unei evaluări reale și efective, face o declarație falsă privind suma totală necesară pentru despăgubiri. Acest fals comis de guvernul Boc prin reprezentantul guvernului la CEDO a fost descoperit de actualul Președinte al ANRP, care a estimat suma totală la 16 miliarde de euro, comitând la rândul lui un fals prin aplicarea nepermisă a unei reguli de trei simple. Prin împărțirea sumei deja acordate la numărul de dosare soluționate se obține o valoare medie de despăgubire per dosar. Înmulțind această valoare cu numărul dosarelor nesoluționate se ajunge la o sumă de 16 miliarde de euro. În acest calcul nu s-a ținut cont de faptul că marile dosare cu sume imense de despăgubire au fost deja soluționate, sume mari de despăgubiri s-au obținut prin fraudă și prin supraevaluare, astfel media calculată mai sus nu este reprezentativă. Între timp estimările sumei totale de despăgubire încă necesară au coborât la 8 miliarde de euro.

În ultimele declarații publice premierul Ponta afirmă că s-au plătit deja 8 miliarde de euro, rămând de plată tot vreo 8 miliarde de euro. Considerăm această declarație politică drept una falsă, pentru care însă nu va putea fi tras la răspundere penală decât după încheierea mandatului.

ANRP evită (știe de ce) a defalca sumele necesare pe categorii de petenți:

- persoane fizice
- biserici
- comunități etnice, etc.

Se estimează că mai mult de jumătate din volumul despăgubirilor revine bisericilor.

Avem bănuiala că suma reală necesară pentru despăgubirea persoanelor fizice este de vreo 3 – 4 miliarde de euro. Plecăm de la estimarea tuturor despăgubirilor, inclusiv pentru cultele religioase, comunitățile minorităților naționale și țările limitrofe, la o valoare de 4,3 miliarde euro, calculul total fiind efectuat prin programul Excel în baza publicațiilor ANRP. Estimarea de mai sus de 3 – 4 miliarde de euro reprezintă una maximală.

Guvernul Ponta se folosește de declarația falsă a guvernului Boc pentru a primi acordul CEDO de a diminua despăgubirea sub valoarea reală a imobilelor, precum apare materializat în acest proiect de lege.

„201. În ceea ce privește posibilitatea prevăzută de lege de a acorda bunuri sau servicii drept compensație, Guvernul susține că ea nu poate avea decât o aplicare foarte restrânsă din cauza lipsei de bunuri și a caracterului limitat al rezervelor publice de terenuri ce aparțin comunelor.“

Observație: Guvernul comite fals în declarații prin omisiune în fața CEDO privind disponibilitatea totală a terenurilor.

Deși este corectă afirmația guvernului, că rezerva publică de terenuri ce aparțin comunelor, fosta proprietate a Cooperativelor Agricole de Producție (CAP), este limitată, în urma fraudei masive la nivel local, guvernul omite a aminti de rezerva din domeniul public al statului, fosta proprietate a Intreprinderilor Agricole de Stat (IAS), aflată în proprietatea Agenției Domeniilor Statului (ADS), afirmația de mai sus a fost făcută cu intenția de a induce în eroare Curtea și a obține clementa.

Conform unei estimări recente a ADS, statul mai are în proprietate circa 400.000 ha de teren, iar solicitările petenților se ridică la vreo 200.000 ha, conform estimărilor Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților (ANRP).

Se știe că aceste terenuri, arendate la clientela obediență partidelor de la guvernare, constituie sursa de bani pentru visteria lor electorală.

„202. Guvernul mai semnaleză că sursa de dificultate pentru punerea în aplicare a mecanismului de restituire și de despăgubire, lipsa de informații cadastrale și lipsa unui inventar al bunurilor statului.“

Observație: Este vina exclusivă a guvernelor din ultimii 20 de ani de a nu fi finalizat procesul de inventariere a terenurilor și de efectuarea măsurătorilor cadastrale.

5. Hotărârea Pilot

Prin
Hotărârea din 12.10.2010 Atanasiu ș.a. versus România
– Hotărârea Pilot –

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

„6. hotărăște ca statul pârât să ia măsurile care să garanteze protecția efectivă a drepturilor enunțate de art. 6 § 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1, în contextul tuturor cauzelor similare cu cauza de față, conform principiilor consacrate de Convenție (paragrafele 229 – 236 de mai sus). Aceste măsuri vor trebui să fie puse în practică în termen de 18 luni de la data la care prezenta hotărâre va rămâne definitivă;“

a) Aplicarea Hotărârii-Pilot de către CEDO

Cităm din Hotărârea-Pilot:

„216. Curtea constată că din cauzele de față rezultă că ineficiența mecanismului de despăgubire sau de restituire continuă să fie o problemă recurentă și pe scară largă în România. Această situație persistă în ciuda adoptării hotărârilor *Viașu*, *Faimblat* și *Kaț*, menționate mai sus, în care Curtea i-a indicat Guvernului că se impun măsuri generale pentru a permite realizarea efectivă și rapidă a dreptului la restituire.“

„217. După adoptarea acestor hotărâri, numărul constatărilor de încălcare a Convenției din acest punct de vedere a crescut neîncetat și pe rolul Curții se află alte câteva sute de cereri similare. Ele ar putea da naștere pe viitor unor noi hotărâri care constată încălcarea Convenției. Acesta nu este numai un factor agravant în ceea ce privește răspunderea statului față de Convenție din cauza unei situații trecute sau actuale, ci și o amenințare pentru eficiență viitoare a dispozitivului de control implementat de Convenție.“

„218. Față de această situație, Curtea apreciază că prezentele cauze se pretează la aplicarea procedurii hotărârii pilot, ...“

b) Existența unei practici incompatibile cu Convenția

Cităm din Hotărârea-Pilot:

„220. Printre aceste cauze, cea mai importantă pare să fie extinderea treptată a aplicării legilor de reparație aproape asupra tuturor bunurilor imobile naționalizate, ...“

„221. Complexitatea prevederilor legislative și schimbările ce le-au fost aduse s-au tradus printr-o practică judiciară neconstantă și au generat o incertitudine juridică generală în ceea ce privește interpretarea noțiunilor esențiale referitoare la drepturile foștilor proprietari, ale statului și ale terților dobânditori ai bunurilor imobile naționalizate“

„222. Curtea observă că, în fața multitudinii procedurilor de restituire, autoritățile interne au reacționat prin adoptarea Legii nr. 247/2005 care a stabilit o procedură administrativă de despăgubire comună tuturor bunurilor imobile revendicate.“

„223. Această unificare, care merge în direcția bună prin faptul că implementează proceduri simplificate, ar fi eficientă dacă autoritățile competente, și în special Comisia Centrală, ar fi dotate cu mijloace umane și materiale corespunzătoare nivelului sarcinilor ce trebuie îndeplinite.“

„225. Lipsa unor termene pentru analizarea dosarelor de către Comisia Centrală constituie un alt punct slab al mecanismului intern de despăgubire, care a fost deja identificat de Curte în Hotărârea *Faimblat* ...“

„226. Totuși, în lipsa unui termen legal constrângător, Curtea apreciază că obligația menționată mai sus riscă să fie teoretică și iluzorie și că dreptul de acces la o instanța pentru a denunța întârzierea acumulată în fața Comisiei Centrale amenință să fie golit de conținutul său.“

„227. În fine, Curtea ia notă de sarcină foarte importantă pe care legislația în materie de bunuri imobile naționalizate o impune bugetului de stat și referitor la care Guvernul recunoaște că este dificil

de suportat.“

„228. Având în vedere acumularea de disfuncționalități ale mecanismului de restituire sau de despăgubire, ce persistă după adoptarea hotărârilor Viașu, Faimblat și Kaț, Curtea apreciază că este imperativ ca statul să ia de urgență măsuri cu caracter general, care să poată conduce la realizarea efectivă a dreptului la restituire sau la despăgubire, păstrând un just echilibru între diferitele interese în cauză.“

c) Măsuri cu caracter general

Cităm din Hotărârea-Pilot:

„229. În ceea ce privește măsurile destinate garantării eficienței mecanismului stabilit prin Convenție, Curtea atrage atenția asupra Rezoluției Res(2004)3 și a Recomandării Rec(2004)6 ale Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei, adoptate la data de 12 mai 2004“

„230. Deși, în principiu, nu îi revine Curții să definească remediile adecvate ... ea trebuie să sugereze, cu titlu pur orientativ, tipul de măsuri pe care statul român le-ar putea lua pentru a pune capăt situației structurale constatate.“

„231. Așa cum a arătat deja Curtea în Hotărârea Viașu menționată mai sus, statul pârât trebuie, înainte de toate, să înlăture orice obstacol din calea exercitării efective a dreptului numeroaselor persoane ... sau, în caz contrar, să ofere un remediu adecvat“

„232. Statul pârât trebuie, așadar, să garanteze prin măsuri legale și administrative adecvate respectarea dreptului de proprietate al tuturor persoanelor aflate într-o situație similară celei a reclamantelor, ținând cont de principiile enunțate în jurisprudența Curții cu privire la aplicarea art. 1 din Protocolul nr. 1. Aceste obiective ar putea fi atinse, de exemplu, prin modificarea mecanismului de restituire actual, cu privire la care Curtea a constatat anumite lipsuri, și prin implementarea urgentă a unor proceduri simplificate și eficiente, întemeiate pe măsuri legislative și pe o practică judiciară și administrativă coerentă, care să poată menține un just echilibru între diferitele interese în cauză“

„236. Ținând cont de numărul mare de persoane vizate și de consecințele importante ale unui astfel de dispozitiv, ... autoritățile naționale rămân suverane pentru a alege, sub controlul Comitetului Miniștrilor, măsurile generale ce trebuie integrate în ordinea juridică internă pentru a pune capăt încălcărilor constatate de Curte.“

6. Prorogarea repetată a termenului de finalizare

Deși, prin Hotărârea-Pilot CEDO, a fost obligat a pune în practică în termenul de 18 luni măsurile dispuse, guvernul tergiversează 23 de luni după pronunțarea înființarea unui comitet interministerial pentru elaborarea unui proiect de lege privind restituirea, de luarea altor măsuri paralele nu poate fi vorba. După 30 de luni guvernul prezintă un proiect de lege care este lipsit de profesionalism, plin de omisiuni și contradicții, prevederi neconstituționale și neconvenționale.

Cităm din stirea apărută pe site-ul Consiliului Europei

<http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/execution/News/Tripartite_Meeting_Strain_ro.asp>, în data de 10.04.2013:

„În fața dificultăților pe care le-a avut România în găsirea soluțiilor adecvate și a fluxului masiv de cauze repetitive în fața Curții europene, aceasta a pronunțat la data de 12 octombrie 2010 o hotărâre pilot – hotărârea Maria Atanasiu și alții – prin care a fixat un termen autorităților române pentru adoptarea de măsuri capabile să ofere o reparație adecvată tuturor persoanelor afectate de legile de reparație. Acest termen, prelungit de două ori de Curtea europeană, expiră la 12 mai 2013.“

7. Reuniune tripartită la Consiliul Europei

Cităm din stirea de pe site-ul Consiliului Europei din data de 10.04.2013:

„10 aprilie 2013 – Înalți reprezentanți ai Guvernului român, Serviciul pentru executarea hotărârilor Curții europene din Direcția Generală pentru Drepturile Omului și Statul de Drept și Grefa Curții europene a drepturilor omului au purtat recent consultări aprofundate asupra proiectului de lege pregătit de autoritățile române pentru a remedia problemele în funcționarea mecanismului pentru indemnizarea sau restituirea bunurilor naționalizate în România. Importanța acestor consultări, pentru a se asigura că noua lege elaborată de autoritățile române oferă un remediu adecvat tuturor persoanelor afectate de aceste probleme, a fost subliniată în cadrul întâlnirii ce a avut loc între Secretarul general al Consiliului Europei, domnul Thorbjørn Jagland, și Prim-ministrul, domnul Victor Ponta, în luna martie, la București.“

„La terminarea reuniunii tripartite, reprezentanții Guvernului român au făcut cunoscută hotărârea lor de a ține cont cu ocazia finalizării proiectului de lege, de comentariile și sugestiile formulate în cursul discuției. Pentru mai multe detalii asupra acestor chestiuni și asupra concluziilor reuniunii tripartite, a se vedea documentul H/Exec(2013)1 <[http://www.resro.eu/dokumente/H-Exec\(2013\)1_Strain_fr.pdf](http://www.resro.eu/dokumente/H-Exec(2013)1_Strain_fr.pdf)>

Observație: Cu ocazia reuniunii tripartite la Consiliul Europei s-a întocmit un Memorandum, ce cuprinde evaluări, recomandări și concluzii. Deși aceste recomandări nu sunt obligatorii pentru Guvern și nu leagă Curtea Europeană a Drepturilor Omului, nici Consiliul Europei, ele constituie totuși părerea experților celor două instituții.

Deși au promis a ține cont de observațiile făcute cu ocazia acestei întâlniri, reprezentanții Guvernului, nu au inclus în acțiunea lor de modificare a proiectului de lege decât 4 recomandări din cele 45 cuprinse în Memorandumul întocmit cu ocazia acestei consultări.

Cităm din Memorandumul Consiliului Europei:

Evaluări

„13. Trebuie să reamintim că în cadrul procedurii pilot, autoritățile române au atras atenția că posibilitatea de atribuire de bunuri cu titlu de compensare nu are decât o aplicare restrânsă datorită penuriei de imobile și datorită caracterului limitat al rezervelor publice de terenuri aparținând comunelor. Ele au semnalat de asemenea probleme ce rezultă din absența informațiilor cadastrale și a inventarului bunurilor statului. În continuare, autoritățile au informat Comitetul Miniștrilor de intenția lor de a proceda la o astfel de inventariere. Această etapă prealabilă adoptării măsurilor legislative, trebuia finalizată după 18 luni. Până în ziua de azi, nu pare că a început.“

„14. Deși inventarierea anunțată nu a fost încă realizată, noul proiect de lege prevede atribuirea și licitarea terenurilor aflate în proprietatea statului.“

„15. În absența justificărilor pentru soluțiile reținute în noul proiect de lege (a se vedea, în acest sens, solicitarea Comitetului Miniștrilor în Hotărârea sa adoptată în 7 martie 2013), există dubii privind viabilitatea mecanismului de reparații avut în vedere. ... Acest scenariu ridică întrebarea dacă autoritățile dispun de resurse financiare pentru a se achita de asemenea obligații.“

Observație:

a) Guvernul nu a prevăzut în bugetul de stat nicio alocare de sume pentru despăgubire în anul 2013. Primele plăți sunt prevăzute pentru a doua jumătate a anului 2014, prima tranșă din cele cinci anuale de despăgubiri pentru 14.000 de dosare, soluționate definitiv de Comisia Centrală înainte anului 2010.

b) Guvernul nu are de gând să prevadă în buget sume mai mari pentru despăgubire, având în vedere că plata despăgubirilor va începe abia în anul 2017, când guvernul actual nu mai este în funcție, și Comisia Națională nu va stabili sume, ci un portofoliu de puncte.

Cităm din Memorandum:

„62. Având în vedere că proiectul de lege prevede ca fiecare punct să aiba valoarea de un leu, ar fi

util de știut motivul pentru care autoritățile au optat pentru acest sistem, care pare să complice inutil procedura, în loc să indice pur și simplu valoarea imobilului în moneda națională.“

Răspunsul n-il dă premierul în declarația sa de presă din 12.04.2013:

„Nu se calculează suma efectivă, pentru că orice sumă calculată imediat intră în deficitul public și soluția de despăgubire prin puncte rezolvă și această spinoasă problemă a modului de calcul bugetar și financiar.“

Prin folosirea sistemului de puncte, guvernul caută să musamalizeze în fața Uniunii Europene un eventual deficit bugetar mărit.

„17. Hotărârea-Pilot sugerează cu titlu de măsuri generale, printre altele, 'reformarea legislației, cu rezultatul unor reguli de procedură clare și simple'. Sistemul de despăgubire trebuie să devină de asemenea mai previzibil în aplicare, spre deosebire de actualul sistem a cărui dispoziții sunt dispersate printre mai multe legi, ordonanțe și hotărâri. (a se vedea și § 235 din Hotărârea pilot)“

„18. Proiectul de lege nu reunește toate dispozițiile referitoare la procesul de restituire/despăgubire și nu operează o reformare a legislației. Dispozițiile sale se completează cu regulile existente. Aceste tehnici, utilizate adesea în trecut, comportă tot timpul un risc pentru lipsa de claritate și de previzibilitate. În acest stadiu, o asemenea reformare a legislației nu pare a fi posibilă de efectuat până la expirarea termenului limită stabilit de Curtea Europeană. Totuși, pentru a răspunde preocupărilor exprimate de Curte în privința acestui punct, este vital dezirabil ca proiectul de lege să prevadă, pentru autoritățile la nivel central, obligația de a reexamina ansamblul legislației existente și de a adopta un act normativ consecvent și care reunește toate dispozițiile care guvernează această materie, și care fixează niște termene de decădere realiste și nu întârzie derularea procesului administrativ ce vizează procedura de restituire/compensare.“

„22. Proiectul de lege nu acoperă toate situațiile care au condus la constatarea violării Convenției în aceasta grupă de cazuri și pentru care Hotărârea-Pilot a cerut autorităților române să adopte de urgență măsuri pentru realizarea efectivă a dreptului de restituire sau de despăgubire.“

Cum trebuie încadrată declarația populistă neadevărată a premierului?

Cităm:

„CEDO a aprobat și agreat proiectul de lege.“

Concluzii

Cităm din Memorandum:

„110. Mulțimea de comentarii, prefigurând ca proiectul de lege va ridica un număr neneglijabil de probleme și întrebări, poate ridica obstacole la validarea noului mecanism de către Comitetul Miniștrilor, în cadrul procedurii de executare a Hotărârii-Pilot, și de către Curtea Europeană, în cadrul viitorului tratament al cazurilor relevante pentru aceeași problematică generală.“

„111. Una din principalele slăbiciuni ale proiectului de lege a fost subliniată în par. 13 până la 15 ale prezentului document: soluțiile avute în vedere nu sunt coerente cu situația de pe teren, precum au fost prezentate de către autorități în fața Curții Europene și a Comitetului Miniștrilor. În acest punct se aștepta de la autorități ca să fie prezentate Comitetului Miniștrilor și Curții Europene, precum ca să fie reținute, în expunerea de motive ale proiectului de lege, clarificările necesare care permit a stabili validitatea acelor soluții.“

Observație: Se trage atenția asupra declarațiilor neadevărate (minicinoase) ale autorităților române.

„112. Durata avută în vedere prin aplicarea măsurilor prevăzute de noua lege (putând ajunge până în anul 2029), dublată de complexitatea mecanismului preconizat sunt alte puncte slabe ale acestui proiect. În vederea remedierii, autoritățile sunt puternic încurajate de a lua în considerare următoarele soluții: a reduce considerabil durata de prelucrare a dosarului, a aloca autorităților competente mijloace financiare și umane necesare pentru a putea finaliza examinarea dosarelor într-un timp de la

12 până la 18 luni și/sau a permite accesul la despăgubirea pecuniară (fără a trece prin procedura licitației), cel puțin pentru anumite categorii de petenți ...“

„113. Pe de altă parte, pentru a răspunde exigențelor minimale desprinse din jurisprudența pertinentă a Curții Europene, pare necesar ca proiectul de lege să prevadă într-o versiune revizuită soluții primordiale referitoare la:

- Reformarea legislației în materie de restituire/despăgubire, evaluând compatibilitatea cu cadrul legislativ existent

- Existența a două titluri de proprietate concurente pentru același teren și anularea titlurilor de proprietate pentru cauze neimputabile petenților

- Indexarea valorii imobilelor naționalizate pe baza grilei notariale, ...“

- Controlul judiciar pentru care este necesar

– a se prevedea ca tribunalul să poată fi sesizat în cazul în care autoritățile locale competente au omis să soluționeze cererile de restituire de terenuri agricole sau forestiere până la 1. ianuarie 2016

– ca decizia judiciară să poată înlocui o decizie de compensare emisă de Comisia Națională

- Criteriile și condițiile pentru atribuirea unui alt teren agricol sau forestier în cazul imposibilității restituirii terenului naționalizat (ar trebui să fie vorba de

– a se prevedea că valoarea terenului atribuit în compensare trebuie să fie echivalentă cu aceea a terenului naționalizat

– a se clarifica dacă îndreptățitul are posibilitatea de a refuza terenul atribuit sau nu și dacă decizia administrativă de atribuire a altui teren poate fi obiect de control judiciar“

„114. Ar fi, în fine, util ca autoritățile să pună la punct un mecanism intern pentru a asigura că toate deficiențele potențiale sistemice, ivite în aplicarea legislației în această materie, să fie identificate și soluționate de urgență. Comisia Națională ar putea împlini această sarcină cu condiția ca să fie dotată cu resurse umane și materiale necesare.“

8. Amendamente la proiectul de lege

Deși în urma Memorandumului, Comitetul interministerial de elaborare a proiectului de lege a operat doar vreo 4 – 5 modificări *visa-vis* de 45 de critici expuse în Memorandum, Guvernul nu a acceptat decât 6 amendamente (de ex. mărirea numărului membrilor Comisiei Naționale) din cele zeci, chiar sute de amendamente, depuse de parlamentari cu două zile înainte de ședința de angajare a răspunderii Guvernului. Criticile expuse de reprezentantul ResRo la o audiență la ANRP, au fost refuzate cu o simplă constatare de către Președintele ANRP, Președintele Comitetului Interministerial de elaborare a proiectului, anume:

„Este o decizie politică a Guvernului.“

CONCLUZII INTERMEDIARE

Guvernul, legiferând prezenta lege prin Angajarea răspunderii Guvernului,

1. a comis abuz, tergiversând și amânând elaborarea proiectului de lege spre a crea artificial o situație de urgență pentru a-și angaja răspunderea

2. a încălcat multiplu tratatul de aderare la Convenția Europeană

3. a încălcat dispozițiile art. 11 din Constituția României, cităm:

„ARTICOLUL 11

(1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.“

4. a încălcat dispozițiile art. 1 alin. 4 din Constituția României, cităm:

„ARTICOLUL 1

(4) Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale.“

5. a încălcat dispozițiile art. 1 alin. 3 din Constituția României, cităm:

„ARTICOLUL 1

(3) România este stat de drept ...“

ÎN DREPT

Modalitatea de adoptare a prezentei Legi a restituirii contravine prevederilor art. 114 alin. (1) din Constituția României

Cităm art. 114 alin. 1 din Constituția României:

„ARTICOLUL 114

(1) Guvernul își poate angaja răspunderea în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședință comună, asupra unui program, a unei declarații de politică generală sau a unui proiect de lege.“

a) Modalități de legiferare

Constituția României prevede 3 modalități de legiferare, una naturală obișnuită și trei excepționale.

Procedura legislativă obișnuită

Această procedură de legiferare este prevăzută de Constituție în art. 61 alin. 1 și în art. 67, cităm:

„ARTICOLUL 61

(1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării.“

„ARTICOLUL 67

Camera Deputaților și Senatul adoptă legi, hotărâri și moțiuni, în prezența majorității membrilor.“

Proceduri legislative excepționale

α) Delegare legislativă

Această procedură de legiferare este prevăzută de Constituție în art. 115 alin. 1, cităm:

„ARTICOLUL 115

Conținut

(1) Parlamentul poate adopta o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice.“

β) Procedura legislativă de urgență

Această procedură de legiferare este prevăzută de Constituție în art. 76 alin. 3, cităm:

„ARTICOLUL 76

(3) La cererea Guvernului sau din proprie inițiativă, Parlamentul poate adopta proiecte de legi sau propuneri legislative cu procedură de urgență, stabilită potrivit regulamentului fiecărei Camere.“

γ) Angajarea răspunderii Guvernului

Această procedură de legiferare este prevăzută de Constituție în art. 114 alin. 1, cităm:

„ARTICOLUL 114

(1) Guvernul își poate angaja răspunderea în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședință comună, asupra unui program, a unei declarații de politică generală sau a unui proiect de lege.“

Observație: Dacă procedura obișnuită este atributul parlamentului, cele extraordinare sunt atributul guvernului, cu limitări de rigoare.

Actuala coaliție guvernamentală a ajuns la putere în mai 2012, deci avea timp suficient pentru a iniția un proiect de lege care să fie dezbătut în cele două comisii juridice și în cele două camere, adică pe calea obișnuită parlamentară.

Legea restituirii, făcând parte din categoria legilor organice conf. art. 73 alin. 3 lit. m) din Constituție, nu poate fi legiferată prin delegare.

Legea restituirii putea fi legiferat în procedură de urgență, durata fiind de cel mult 3 luni de zile, având în vedere faptul că guvernul dispune de susținerea a peste 70 % din parlament. În această modalitate s-ar fi ales o soluție de compromis între urgența de legiferare și dezbaterile proiectului de lege în parlament, ambele camere.

Guvernul s-a decis totuși pentru soluția cea mai proastă, realizând un proiect de lege total lipsit de profesionalism, abuzând de susținerea (scrăsnind din dinți) a majorității parlamentare.

b) Îngrădirea procedurilor excepționale de legiferare

Procedurile excepționale de legiferare sunt supuse anumitor limitări, astfel:

α) Delegare legislativă

Condițiile limitative ale acestei proceduri sunt stabilite prin dispozițiile art. 115 alin. 1 – 8 din Constituție.

β) Procedura legislativă de urgență

Condițiile se stabilesc potrivit regulamentului fiecărei Camere.

γ) Angajarea răspunderii Guvernului

Deși Constituția nu prevede nicio limitare expresă pentru Angajarea răspunderii Guvernului, nici această procedură nu poate fi exercitată neîngrădit. Limitările sunt stabilite de jurisprudența Curții Constituționale în virtutea art. 142 alin. 1 din Constituție, care statuează că

„ARTICOLUL 142

(1) Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției.“

Chiar dacă la prima vedere Angajarea răspunderii nu este supusă niciunei condiții, oportunitatea și conținutul inițiativei rămânând teoretic la aprecierea exclusivă a Guvernului, acest lucru, în cazul concret, nu poate fi valabil în mod absolut, pentru că exclusivitatea Guvernului este opozabilă numai Parlamentului, și nu Curții Constituționale care, în calitate de garant al supremației Legii fundamentale, este îndrituit și obligat să analizeze dacă modul concret de desfășurare a procedurii nu încalcă vreoa dispoziție constituțională.

c) Criterii de apreciere a constituționalității

Prin jurisprudența sa recentă, Curtea Constituțională a elaborat și cristalizat câteva criterii menite să ajute la aprecierea constituționalității procedurii legiferării prin Angajarea răspunderii Guvernului.

Aceste criterii nu au putere absolută, ci trebuie văzute în interacțiune în fiecare caz concret.

α) Lege organică

Legiferarea în cazul unei legi organice, care asigură exercitarea unui drept fundamental, reclamă o reflectare unitară, completă, sistematică și coerentă a domeniului supus reglementării, cu participarea tuturor segmentelor sociale. În lipsa altor criterii, angajarea răspunderii Guvernului apare ca neconstituțională.

β) Obiectiv important din programul de guvernare

Când de votarea unei legi depinde realizarea unui obiectiv important din programul de guvernare, program pentru care parlamentul și-a dat votul de încredere conf. art. 102 alin. 1 din Constituție, iar această modalitate este singura care poate duce la realizarea obiectivului prezentat, guvernul are dreptul, dar și obligația morală, de a se folosi de această instituție.

γ) Urgența măsurilor

Angajarea răspunderii Guvernului asupra unui proiect de lege urmărește ca acesta să fie adoptat în condiții de maximă celeritate, conținutul reglementării vizând stabilirea unor măsuri urgente într-un domeniu de maximă importanță, iar aplicarea acestora trebuie să fie imediată. Altfel, nu se justifică recurgerea de către Guvern la procedura angajării răspunderii asupra proiectului de lege.

δ) Structura politică a parlamentului

Structura politică a parlamentului poate fi un motiv suficient pentru angajarea răspunderii Guvernului, în situația unei majorități a opoziției în camera decizională, prin tergiversarea procesului deliberativ de către parlamentarii opoziției.

ε) Conflict juridic de natură constituțională

Un conflict juridic de natură constituțională apare când atât guvernul cât și parlamentul reclamă competența sau când ambele refuză competența legiferării.

În acest caz este chemată Curtea Constituțională a constata existența acestui conflict, iar Președintele României, în calitatea sa de mediator, va depune eforturi pentru soluționarea acestui conflict.

d) bAplicarea criteriilor în cazul de față

α) Dreptul și obligația Curții Constituționale

Cităm din Decizia Curții Constituționale nr. 1.557 / 18.11.2009:

„I. Potrivit art. 142 alin. (1) din Constituția României, 'Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției'. Supremația Legii fundamentale este o realitate juridică ce implică consecințe și garanții. Între consecințe se enumera deosebiriile dintre Constituție și legi și, nu în ultimul rând, compatibilitatea întregului drept cu Constituția, iar între garanții se regăsește controlul constituționalității legilor. Iată că supremația Constituției, nefiind o simplă teorie juridică, are implicații practice în care Curtea 'spune dreptul' cu privire la legitimitatea constituțională a legii, la valabilitatea ei ca act subordonat Constituției, în funcție de modul în care legiuitorul, ordinar ori delegat, a respectat supralegalitatea constituțională pe care, în fond, s-a întemeiat. De aceea, justiția constituțională este prin excelență de ordin public, constituind o problemă de interes general ce nu poate fi minimalizată ori anihilată de un formalism ce capătă conotații nesemnificative în cadrul anumitor realități sociale.

De asemenea, dacă în cadrul justiției de drept comun judecătorul care, în conformitate cu art. 124 alin. (1) din Constituție, supunându-se numai legii, are, potrivit art.4 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, obligația/dreptul de a asigura supremația acesteia indiferent că este neclară ori incompletă, de a o interpreta și de a o aplica, în caz contrar fiind pasibil de denegare de dreptate, și judecătorul constituțional se supune aceluiași rigori logice de gândire în aplicarea exigențelor Legii

fundamentale, în absența cărora conceptul de justiție constituțională devine desuet.

Așa fiind, în virtutea rolului său de garant al supremației Constituției, Curtea nu numai că poate, dar este singura autoritate care are dreptul și obligația de a interpreta un text constituțional ori de câte ori se impune și de a evidenția aspecte în contradicție cu Legea fundamentală.“

β) Lege organică

Legea restituirii se încadrează în categoria legilor organice, conf. art. 73 din Constituție, cităm:

„ARTICOLUL 73

(3) Prin lege organică se reglementează:

m) regimul juridic general al proprietății și al moștenirii;“

Având în vedere caracterul de drept fundamental al dreptului la proprietate, importanța majoră a proprietății și garantarea ei de către Constituție într-un stat de drept, considerăm că guvernul, dar și mulți parlamentari, în mod abuziv au desconsiderat voința poporului.

γ) Situația în extremis

Cităm din Decizia Curții Constituționale nr. 1.557 / 18.11.2009:

„Angajarea răspunderii Guvernului potrivit art. 114 din Constituție reprezintă o procedură complexă ce implică raporturi de natură mixtă, deoarece, pe de o parte, prin conținutul său este un act ce emană de la executiv, și, pe de altă parte, prin efectul său, fie produce un act de legiferare – așa cum este în speța de față –, fie se ajunge la demiterea Guvernului. Așa fiind, angajarea răspunderii asupra unui proiect de lege reprezintă o modalitate legislativă indirectă de adoptare a unei legi care, neurmând procedura parlamentară obișnuită, este practic adoptată tacit în absența dezbaterilor, Guvernul ținând cont sau nu de amendamentele făcute. La această modalitate simplificată de legiferare trebuie să se ajungă în extremis atunci când adoptarea proiectului de lege în procedură obișnuită sau în procedura de urgență nu mai este posibilă ori atunci când structura politică a Parlamentului nu permite adoptarea proiectului de lege în procedura uzuală sau de urgență.“

Observație: În cazul de față structura parlamentului nu putea să împiedice adoptarea proiectului de lege în procedura uzuală sau de urgență, având în vedere că puterea dispune de o majoritate covârșitoare în parlament, adică de peste 70 %, deci din acest punct de vedere nu se justifică adoptarea acestei variante.

Dacă ne raportăm doar la momentul angajării răspunderii Guvernului, această modalitate de legiferare apare legitimă, justificată și constituțională.

Prin fixarea unui termen limită pentru soluționarea problemei restituirii imobilelor, guvernul avea alternativa de a respecta acest termen sau nu. Având în vedere consecințele grave pentru statul român, în cazul nerespectării termenului, alegerea apare ca justificată, deci și constituțională.

δ) Crearea situației extremis

Toate guvernele, care din toamna 2010 au fost la conducerea țării, poartă vina lor că s-a ajuns în această situație extremă. Întreaga responsabilitate în cazul de față poartă puterea actuală. Guvernul format din coaliția actuală este la putere din mai 2012. Ajunsă la putere în mod neașteptat, actuala coaliție a fost surprinsă cu lecțiile nefăcute în opoziție. Cât timp era în opoziție nu a prezentat niciun proiect alternativ în parlament privind problema restituirii, ba dimpotrivă, susțin că nici nu a elaborat vreun proiect în acest sens, deși problema este una generală, care afectează întreaga populație.

În iunie 2012 guvernul a obținut din clementă o prorogare a termenului pentru finalizarea măsurilor privind restituirea proprietăților, deci era avizat. În loc să elaboreze și să inițieze un proiect de lege, guvernul s-a concentrat asupra luptei politice, cum ar fi alegerile locale din iunie și referendumul din iulie-august 2012. Prima măsură în acest sens a fost luată abia în octombrie 2012 prin constituirea Comitetului Interministerial, însărcinat cu elaborarea unui proiect de lege. În perioada campaniei electorale parlamentare din noiembrie-decembrie 2012 activitatea acestui comitet era inexistentă.

Bănuim că acest comitet nu și-a început activitatea decât după sărbătorile de iarnă, deci guvernul nu putea prezenta un proiect în parlament. Deși premierul a promis public prezentarea unui proiect de lege până la data de 31 ianuarie 2013, această promisiune nu a fost onorată. Avem bănuiala că acest comitet neexperimentat, nespecializat pe problema restituirii, ales doar după criterii politice nu și profesionale, nu a avansat de loc cu elaborarea proiectului. Curtea Constituțională are dreptul de a cere calendarul comitetului interministerial pentru elaborarea proiectului. Nu cunoaștem momentul exact când premierul s-a decis pentru angajarea răspunderii Guvernului privind această lege, în orice caz prima declarație în acest sens a făcut-o la sfârșitul lunii ianuarie 2013, moment în care mai avea deschisă variantele legiferării obișnuite sau de urgență, având în vedere majoritatea zdrobitoare de care dispune puterea.

Îmbătută de succesul la alegerile parlamentare, puterea nu a mai acordat importanță cuvenită problemei restituirii. Dovadă este și faptul că, în Programul de Guvernare, această obligație impusa de CEDO și Consiliul Europei nu a fost amintită.

Obligația statului, adică primordial a guvernului, conform Hotărârii-Pilot a fost, cităm:

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

„6. hotărăște ca statul pârât să ia măsurile care să garanteze protecția efectivă a drepturilor enunțate de art. 6 § 1 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1, în contextul tuturor cauzelor similare cu cauza de față, conform principiilor consacrate de Convenție (paragrafele 229—236 de mai sus). Aceste măsuri vor trebui să fie puse în practică în termen de 18 luni de la data la care prezenta hotărâre va rămâne definitivă;“

Curtea Europeană a statuat două lucruri:

1. Fondul problemelor de rezolvat
2. Termenul în care trebuie finalizată soluționarea

Considerăm că actuala putere s-a concentrat primordial asupra părții formale a obligației, adică soluționarea în termen, neglijând total fondul problemelor, precum rezultă din analiza proiectului de lege efectuată de experții CEDO și Consiliului Europei, dar și din numeroasele amendamente depuse la proiect, dar refuzate pe nedrept de Guvern. Rugăm instanța de contencios constituțional a solicita și analiza amendamentele depuse de parlamentari la acest proiect de lege. Guvernul, prin abuz de putere, respinge orice tentativă de îmbunătățire a acestui proiect lamentabil, chiar dacă vine de la parlamentarii puterii.

Proiectul de lege se ocupă în mare parte de problema soluționării inventarierii proprietății statului și de măsurările corespunzătoare, lucru care nu are ce căuta într-o lege a restituirii. Acestea sunt măsuri generale de evidentă, care trebuiau rezolvate de mult, dar care livrează totuși pretextul prorogării soluționării restituirii.

Statul nu știe ce are, unde are și cât are.

Mai rău:

Statul nici nu a vrut să știe ce are, pentru a permite jaful generalizat din proprietatea statului.

Guvernul în loc să soluționeze în fond problema restituirii și în termen, o soluționează formal (adică nu o soluționează), dar în termen.

Guvernul, creând prin abuz de putere situația extremă privind soluționarea problemei restituirii, se mai și consideră îndreptățit a proceda în acest mod de legiferare. Este un mod netipic, arogant, superficial și iresponsabil de gândire și de a face politică într-un stat de drept consolidat.

Guvernul, ca reprezentant al puterii executive a statului, nu î-și îndeplinește obligațiile asumate prin tratate internaționale, în speță de față Tratatul de aderare la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, încălcând grav și Constituția țării, anume dispozițiile art. 11 alin. 1 din Constituție, cităm:

„ARTICOLUL 11

(1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

(2) Tratatelor ratificate de Parlament, potrivit legii fac parte din dreptul intern.“

ε) Conflict juridic de natură constituțională

Ce este un conflict juridic de natură constituțională?

Răspunsul îl aflăm din jurisprudența relativ recentă a Curții Constituționale.

Cităm din Decizia nr. 1.431 / 03.11.2010 a Curții Constituționale:

„Conflictul juridic de natură constituțională între autorități publice presupune acte sau acțiuni concrete prin care o autoritate sau mai multe își arogă puteri, atribuții sau competențe, care, potrivit Constituției, aparțin altor autorități publice, ori omisiunea unor autorități publice, constând în declinarea competenței sau în refuzul de a îndeplini anumite acte care intră în obligațiile lor.“

Considerăm că prin angajarea răspunderii Guvernului s-a creat un conflict juridic de natură constituțională, o încălcare a principiului separației și echilibrului puterilor în stat, în speță, a puterii executive (Guvernul) și a puterii legislative (Parlamentul).

În perioada până la apropierea termenului limita de soluționare a obligației internaționale, nici guvernul, dar nici parlamentul nu a întreprins ceva în sensul rezolvării restituirii, deși, și unii și alții, aveau obligația, ca, în calitate de putere în stat, să îndeplinească obligațiile statului.

Considerăm că s-au încălcat, și de uni și de alții, dispozițiile Constituției.

Astfel, guvernele au încălcat dispozițiile art. 102 alin. 1, art. 11 alin. 1 și art. 74 alin. 1 din Constituție, cităm:

„ARTICOLUL 102

(1) Guvernul, potrivit programului său de guvernare acceptat de Parlament, asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice.“

„ARTICOLUL 11

(1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.“

„ARTICOLUL 74

(1) Inițiativa legislativă aparține, după caz, Guvernului, deputaților, senatorilor ...“

Parlamentul, prin membrii săi, a încălcat dispozițiile art. 69 alin. 1 și art. 74 alin. 1 din Constituție, cităm:

„ARTICOLUL 69

(1) În exercitarea mandatului, deputații și senatorii sunt în serviciul poporului.

(2) Orice mandat imperativ este nul.“

„ARTICOLUL 74

(1) Inițiativa legislativă aparține, după caz, Guvernului, deputaților, senatorilor ...“

În perioada apropierea termenului limită de soluționare a obligației internaționale, parlamentarii au stat pasiv, fiind reținuți de la luarea unei inițiative legislative de către propriul partid, deși mandatul nu este imperativ, iar guvernul și-a asumat angajarea răspunderii, încălcând principiul separării și echilibrului puterilor în stat conf. art. 1 alin. 4 din Constituție, cităm:

„ARTICOLUL 1

(4) Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale.“

Votarea proiectului de lege nu a adus nicio surpriză. Parlamentarii puterii au votat pentru proiect, deși nu erau mulțumiți de el, iar unii chiar au depus amendamente respinse de guvern. S-au comportat ca purtători de mandat imperativ și știind că nu pot fi trași la răspundere pentru votul lor conf. art. 72 alin. 1 din Constituție.

φ) Soluționarea conflictului de către Președintele Statului

Considerăm că odată constatată neconstituționalitatea legii restituirii și constatată existența unui conflict juridic de natură constituțională de către Curtea Constituțională, considerăm că este atributul exclusiv al președintelui statului de a mai salva din ce este de salvat. Președintele are posibilitatea, conf. art. 114 alin. 4 din Constituție de a trimite legea înapoi spre reexaminare parlamentului pentru a mai îndrepta ce se poate îndrepta. Pe de altă parte Președintele are posibilitatea de a cere Curții Constituționale să examineze dispoziții care i se par neconstituționale sau de a constata neconstituționalitatea legii ca întreg. Tot Președintele statului, ca reprezentant suprem al statului conf. art. 80 alin. 1 – 2 din Constituție, are posibilitatea de a cere Consiliului European de a acorda un nou termen pentru soluționarea, prin procedură parlamentară obișnuită, a problemei restituirii, îndeplinindu-și și funcția de mediator între stat și societate, conf. art. 80 alin. 2 teza finală.

München, la data de 21.04.2013

Președintele ResRo e.V.
Karin Decker-That

Vicepreședintele ResRo e.V.
Prof. Franz Demele

----- Anexa 3 -----

ANEXA

Schimbarea esențială a modalității de restituire

Cerintele CEDO conform Hotărârii Pilot

În esență CEDO cere unificarea legislației, simplificarea procedurilor administrative și urgentarea restituirii.

Pentru a realiza aceste deziderate este nevoie de resurse umane (personal), de resurse financiare (bani) și de voință politică.

Citez din Memorandum :

„3. Se fondează pe Rezoluția Comitetului de Miniștri Res(2004)3 și pe recomandarea Rec(2004)6, Curtea a indicat măsurile pe care le considera adecvate pentru a remedia problema sistemică identificată. Astfel, ea a considerat că autoritățile trebuiau să garanteze prin măsuri legale și administrative adecvate realizarea efectivă și rapidă a dreptului la restituire sau la

l'indemnisation, conformément aux principes découlant de l'article 1 du Protocole n° 1 et de sa jurisprudence. Ces objectifs pourraient être atteints, par exemple, par l'amendement du mécanisme de restitution actuel et la mise en place d'urgence de procédures simplifiées et efficaces, fondées sur des mesures législatives et réglementaires aptes à prendre en considération les différents intérêts en jeu „

Bazat pe recomandările Comitetului de Ministri , Curtea Europeană a indicat măsurile adecvate pentru remedierea problemelor sistemice. El a considerat că autoritățile trebuie să garanteze prin măsuri legale și administrative realizarea efectivă și rapidă a dreptului de restituire sau despăgubire, conform principiilor Art. 1 din Protocolul nr. 1 și jurisprudenței Curții. Aceste obiective pot fi atinse prin îmbunătățirea mecanismului de restituire actual și punerea de urgență la punct a unor proceduri simplificate și eficiente, bazate pe măsuri legislative și de reglementare, apte să ia în considerare interesele diferite în joc.

CEDO

nu a solicitat schimbarea radicală a legislației,
ci reformarea și unificarea ei.

Citez din Hotărârea Pilot :

„ 222. Curtea observă că, în fața multitudinii procedurilor de restituire, autoritățile interne au reacționat prin adoptarea Legii nr. 247/2005 care a stabilit o procedură administrativă de despăgubire comună tuturor bunurilor imobiliare revendicate. „

„ 223. Această unificare, care merge în direcția bună prin faptul că implementează proceduri simplificate, ar fi eficientă dacă autoritățile competente, și în special Comisia Centrală, ar fi dotate cu mijloace umane și materiale corespunzătoare nivelului sarcinilor ce trebuie îndeplinite. „

Curtea apreciază că măsurile luate prin Legea nr. 247 / 2005 merg în direcția bună, dar trebuie să fie completate prin dotarea cu personal adecvat , numeric și profesional, precum și cu resurse materiale.

„ 228. Având în vedere acumularea de disfuncționalități ale mecanismului de restituire sau de despăgubire, ce persistă după adoptarea hotărârilor Viasu, Faimblat și Katz, Curtea apreciază că este imperativ ca statul să ia de urgență măsuri cu caracter general, care să poată conduce la realizarea efectivă a dreptului la restituire sau la despăgubire, păstrând un just echilibru între diferitele interese în cauză. „

Citez din Memorandum :

„ 17. Evaluation : L'arrêt pilote suggère au titre des mesures générales, entre autres, « la refonte de la législation, aboutissant à des règles de procédure claires et simplifiées ». Le système d'indemnisation deviendrait ainsi « plus prévisible dans son application, à la différence du système actuel, dont les dispositions sont dispersées entre plusieurs lois, ordonnances et arrêtés » (voir §235 de l'arrêt pilote). „

Hotărârea Pilot sugerează ca măsuri generale, printre altele, reformarea legislației cu scopul stabilirii unor reguli de procedură precise și simple ; sistemul despăgubirii trebuie , de asemenea, să devină mai previzibil în aplicare, spre deosebire de cel actual, ale cărui dispoziții sunt dispersate în mai multe legi, ordonanțe și hotărâri.

Citez din referința la pct. 4 din Memorandum :

„ 2. Il s'agit notamment de la refonte de la législation avec la mise en place de règles de procédure simplifiées et efficaces ; de l'unification de la pratique judiciaire et administrative ; de l'établissement des délais contraignants réalistes pour l'ensemble des étapes de la procédure administrative, doublés d'un contrôle juridictionnel effectif de leur respect et du plafonnement des indemnités et leur échelonnement sur une plus longue période. „

Este vorba de reformarea legislatiei prin :

- punerea la punct a unor proceduri simplificate si eficiente
- unificarea practicii judiciare
- unificarea practicii administrative
- stabilirea unor termene stricte, dar realiste

dublate de un control judiciar efectiv.

Deci asta a cerut CEDO.

Si ce a facut Guvernul din aceste recomandari ?

S-a apucat sa elaboreze, aruncand peste bord intregul proiect al Guvernului Ungureanu, o noua lege a restituirii, de catre niste juristi de la ANRP si din ministere, apropiati de actuala putere, bine platiti si aserviti puterii, dar neprofesionalisti, diletanti, aroganti si carieristi.

De altfel, proiectul in intregime nu respecta norma imperativa impusa de dispozitiile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 24/ 2000 , privind tehnica legislativa, incalcand astfel Art. 1 alin. (5) din Constitutie, citez :

„ Tehnica legislativa asigura sistematizarea, unificarea si coordonarea legislatiei... „

Noua lege a restituirii, in loc sa realizeze unificarea legislatiei pe tema restituirii, produce un adevarat haos legislativ, astfel :

- se abuzeaza de referinte la vechile legi ale restituirii, spicuind ce le convine din aceste legi si neintegrand lucrurile utile si verificate in practica administrativa si judiciara, facand astfel din noua lege un amalgam necoerent de dispozitii total dispersate , neoperant
- se abroga multe dispozitii din vechile legi, facandu-le total neoperante
- noua lege nu mai este o lege de restituire, ci o lege de jefuire cu dedicatie pentru samsari imobiliari, de data aceasta pentru samsarii Guvernului Ponta. Daca legile vechi de restituire elaborate de guvernele Nastase si Tariceanu mai pastrau urme de legi de restituire, fiind eludate ulterior prin coruptie la nivel administrativ si judiciar, aceasta noua lege nici macar nu incearca sa-si ascunda caracterul mafiot.
- In loc sa se ia masuri anticoruptie pe plan administrativ , guvernul prefera sa loveasca in interesele legitime ale fostilor proprietari, ceea ce rezulta si din declaratiile premierului, care afirma ca regreta faptul ca Romania s-a angajat in procesul restituirii. Este atitudinea socialista fata de fostii proprietari a unui premier de tip nou. Citez din declaratia premierului cu ocazia angajarii (nu asumarii !) raspunderii :

„ ...vreau, în numele guvernului și al statului român, să cer scuze tuturor celor care au avut de suferit, persoane particulare, dar mai ales cultelor religioase „

In ochii premierului, interesele cultelor religioase sunt mai presus de interesele persoanelor private.

„ statul de drept trebuie să respecte proprietatea „

Respectarea proprietatii este pentru premier o obligatie acceptata, dar nu si interiorizata .

„ ...să facem dreptate și actualilor cetățeni ai României, cei de astăzi și cei de mâine, care, inevitabil, vor suporta cu toții - pentru că nu este doar o sarcină a Guvernului sau a Parlamentului, ci a societății în ansamblu ...“

Amanand cu 30 de ani finalizarea procesului de restituire, premierul deleaga raspunderea

urmatoarei generatii de cetateni. El nu isi asuma nimic pentru care va trebui sa raspunda actualul guvern.

- Noua lege va servi politicianilor la putere, baronilor locali, arendasilor romani (vezi Marea insula a Brailei cu 56.000 ha de teren) dar si straini, si mafiotilor imobiliari de toate culorile politice, care vor incheia mandate, imprumuturi fictive si antecontracte de vanzare-cumparare trucate cu fostii proprietari , punand mana prin licitatie pe terenurile cele mai roditoare, aflate inca in administrarea primariilor si a ADS.
- Noua lege invalideaza dreptul de proprietate castigat (a se vedea deciziile Curtii Constitutionale privind salariile judecatorilor, inclusiv a celor de la Curtea Constitutionala) , dupa deviza : „ Dreptate pentru dulăi, dar nu pentru căței. „

PRINCIPALELE CRITICI

ale specialistilor CEDO si Consiliului Ministrilor

Citez din Memorandum :

a)

„ 18. Le projet de loi ne réunit pas toutes les dispositions relatives au processus de restitution/indemnisation et n'opère donc pas « une refonte de la législation ». Ses dispositions seront à compléter par des règles existantes. Cette technique, utilisée à plusieurs reprises dans le passé, comporte toujours un risque de manque de clarté et de prévisibilité. ”

Proiectul de lege nu reuneste toate dispozitiile referitoare la procesul de restituire / despagubire si nu procedeaza la o reforma a legislatiei. Dispozitiile sale trebuiesc completate prin reguli existente. Aceasta tehnica, utilizata adesea in trecut, comporta riscul unei lipse de precizie si previzibilitate.

b)

„ 22. Evaluation : Toutes les situations ayant conduit aux constats de violation dans ce groupe d'affaires – et pour lesquelles l'arrêt pilote requiert des autorités roumaines qu'elles prennent d'urgence des mesures pour la réalisation effective du droit à restitution ou à indemnisation – ne sont pas couvertes par le projet de loi. „

Proiectul de lege nu acopera toate situatiile care au condus la constatarea violarii din grupul de cazuri amintit si pentru care Hotararea Pilot a cerut autoritatilor romane sa ia masuri de urgenta pentru realizarea efectiva a dreptului de restituire sau despagubire.

c)

„ 40. Evaluation : Dans le plan d'action révisé soumis en novembre 2011, les autorités ont estimé qu'il leur faudrait 18 mois pour faire l'inventaire des terrains disponibles. Dans ces conditions, le délai de 180 jours, prévu par le projet de loi, est-il réaliste ? Des doutes existent également quant au caractère réaliste du délai envisagé pour la constitution du Fonds national, qui conditionne le fonctionnement de l'ensemble du mécanisme de réparation, compte tenu notamment du fait qu'on ignore les mesures (législatives et/ou administratives) qui doivent être prises à cette fin. „

In planul de actiune al guvernului din 2011 s-a estimat un timp de 18 luni necesar pentru a face inventarul terenurilor. In aceste conditii, perioada de 180 de zile prevazuta in acest proiect de lege, oare poate fi ea realista ? Exista indoieli privind caracterul realist avut in vedere pentru constituirea Fondului National, lucru ce conditioneaza in ansamblu functionarea mecanismului de reparatie, tinand cont de faptul ca se ignora masurile (legislative si administrative) care trebuiau duse deja la bun sfarsit .

d)

„ 45. Des précisions semblent également nécessaires sur le point de savoir quels sont les critères à utiliser pour identifier les terrains auxquels se réfère l'article 21 par. 2, vu notamment que l'article 9 du projet semble indiquer qu'au moins une partie des terrains se trouvant dans la propriété privée de

l'Etat et administrés par l'ADE sera transmise aux autorités locales aux fins de la restitution/attribution. „

Par a fi necesare , de asemenea, precizari privind criteriile folosite pentru identificarea terenurilor la care se refera art. 21 alin. (2) , avand in vedere ca art. 9 din proiect pare sa indice ca cel putin o parte a terenurilor se afla in proprietatea privata a statului si sub administrarea ADS si trebuie transferata autoritatilor locale cu scopul restituirii / atribuirii.

e)

„ 49. Evaluation : Le projet de loi n'indique pas si les terrains à attribuer auront la même valeur que ceux nationalisés qui ne peuvent pas être restitués ou, si tel n'est pas le cas, quel serait le rapport entre la valeur du terrain nationalisé et celle du terrain attribué. Cette omission nuit à la prévisibilité de la loi, introduisant un risque d'arbitraire et de discrimination dans l'application de la nouvelle réglementation. Cette question devrait par conséquent être clarifiée. „

Proiectul de lege nu indica daca terenul atribuit prin compensare trebuie sa aiba aceeasi valoare cu cel nationalizat, ce nu poate fi restituit sau , daca nu este cazul, care va fi raportul de valoare intre cel nationalizat si cel atribuit. Aceasta lipsa diminueaza previzibilitatea legii, introduce un risc de arbitraritate si de discriminare la aplicarea noilor reglementari. Aceasta problema trebuie , in consecinta, clarificata.

f)

„ 51. Enfin, selon l'article 12 du projet de loi, des terrains se trouvant dans la propriété publique de l'Etat peuvent être attribués aux demandeurs. Comme le transfert direct de la propriété publique de l'Etat dans la propriété des demandeurs n'est pas possible (voir note 6 en bas de la page 6), il serait utile de revoir le texte de cet article afin de s'assurer qu'il ne contrevient pas à la Constitution. „

Conform art. 12 al proiectului de lege, terenuri aflate in proprietatea publica a statului pot fi atribuite solicitantilor. Intrucat , transferul direct din proprietatea publica a statului in proprietatea privata a solicitantului nu este posibila, ar fi util a revizui textul acestui articol pentru a se asigura ca nu contravine constitutiei.

g)

„ 60. Evaluation : Compte tenu du principe qui se dégage de la jurisprudence de la Cour, selon lequel la compensation doit être « raisonnablement en rapport avec la valeur vénale du bien », les autorités sont invitées à préciser quel est le rapport entre les valeurs de la grille notariale et la valeur marchande des biens. „

Tinand cont de principiul, ce se degaja din jurisprudenta Curtii, ca valoarea despagubirii trebuie sa fie intr-un raport rezonabil cu valoarea bunului, autoritatile sunt invitate a preciza care este raportul intre valoarea dupa grila notariala si valoarea de piata a bunului.

h)

„ 61. Il est noté que la valeur de l'immeuble nationalisé sera établie par rapport à la grille notariale valable à la date de l'entrée en vigueur de la nouvelle loi. Vu le laps de temps important qui peut s'écouler entre cette date de référence et la date de valorisation intégrale des points octroyés, pouvant aller jusqu'à 16 ans ,il semble nécessaire de prévoir une modalité d'indexation pour tenir compte de l'inflation. D'ailleurs, une telle mesure était prévue dans le premier projet de loi, présentée au Comité en mai 2012. „

Valoarea imobilului nationalizat se stabileste in raport de valoarea conform grilei notariale din anul intrarii in vigoare a noii legi. Vazand intervalul de timp important intre data de referinta si data valorificarii integrale a punctelor atribuite, mergand pana la 16 ani, pare necesar a prevedea o modalitate de indexare pentru a tine cont de inflatie. O asemenea masura a fost prevazuta in primul proiect de lege, prezentat Comitetului in mai 2012.

i)

„ 62. Vu que le projet de loi prévoit que chaque point aura la valeur de 1 RON, il serait utile de savoir quelle est la raison pour laquelle les autorités ont opté pour ce système, qui semble compliquer

inutilement la procédure, au lieu d'indiquer simplement la valeur de l'immeuble dans la monnaie nationale. „

Vazand ca proiectul de lege prevede ca fiecare punct sa aiba valoarea de 1 leu, ar fi util de stiut, care este motivul pentru care autoritatile au optat pentru acest sistem, care pare sa complice inutil procedura, in loc sa indice pur si simplu valoarea imobilului in moneda nationala.

j)

„ 63. Il est nécessaire que les autorités précisent la manière dont a été fixée la période d'échelonnement des paiements. Ces précisions sont d'autant plus nécessaires que les données disponibles à ce jour sur l'état d'avancement du processus d'indemnisation/restitution sont incomplètes (voir annexe 2). Or, en l'absence de ces données, il est difficile de comprendre la manière dont les autorités ont évalué la charge budgétaire des mesures envisagées dans le projet de loi, ni dans quelle mesure l'échelonnement envisagé ménage un juste équilibre entre l'intérêt général et les intérêts des anciens propriétaires, d'autant plus que les paiements ne commenceront pas avant 2017. „

Este necesar ca autoritatile sa precizeze maniera in care au stabilit perioadele de esalonare la plati. Acest lucru este cu atat mai urgent, avand in vedere ca datele furnizate pana azi, privind stadiul restituirii / despagubirii, sunt incomplete.

In lipsa acestor date, este dificil a intelege maniera in care autoritatile au evaluat impactul asupra bugetului alocat acestor masuri, avute in vedere de proiectul de lege, nici daca prin aceste esalonari se respecta si un just echilibru intre interesele generale si interesul fostilor proprietari, cu atat mai mult cu cat aceste plati nu vor incepe inaintea anului 2017.

k)

„ 94. ...Il serait également utile de prévoir un contrôle judiciaire en cas d'omission de l'ANRP d'émettre le titre de paiement, en conformité avec l'article 33 du projet de loi.„

Ar fi, de asemena, util a prevedea un control judiciar pentru situatia in care ANRP omite sa emita titlul de plata, in conformitate cu art. 33 al proiectului de lege.

l)

„ 97. Evaluation : Le projet de loi ne prévoit pas d'obligation de procéder à l'indexation des sommes à payer sur le taux d'inflation. Les commentaires des autorités sur ce point seraient utiles. „

Proiectul de lege nu prevede obligatia de a proceda la indexarea sumei de plata datorita inflatiei. Comentariile autoritatilor asupra acestui punct ar fi utile.

PRINCIPALELE CONCLUZII

ale departamentului de experti judiciari CEDO

Citez din Memorandum :

a)

„ 110. Il ressort des commentaires qui précèdent que le projet de loi soulève un nombre non négligeable de problèmes et d'interrogations, pouvant faire obstacle à la validation du nouveau mécanisme par le Comité des Ministres, dans le cadre de la procédure d'exécution de l'arrêt pilote, et par la Cour européenne, dans le cadre du futur traitement des affaires relevant de la même problématique générale. „

Setul de comentarii precedente arata ca proiectul de lege prezinta un numar neneglijabil de probleme si semne de intrebare, ce pot constitui un obstacol la validarea noului mecanism de catre Comitetul de Ministrii, in cadrul procedurii de executare a Hotararii Pilot, si de catre Curtea Europeana, in cadrul tratamentului viitor, aplicat cazurilor relevante cu aceeasi problematica generala.

b)

„ 111. L'une des principales faiblesses de ce projet de loi a été soulignée aux paragraphes 13 à 15 du présent document : les solutions envisagées ne sont pas cohérentes avec la situation sur le terrain,

telle qu'exposée auparavant par les autorités devant la Cour européenne et le Comité des Ministres. Sur ce point, il est attendu des autorités qu'elles présentent au Comité des Ministres et à la Cour européenne, et qu'elles reprennent dans l'exposé des motifs du projet de loi, les clarifications nécessaires qui permettront d'étayer la viabilité de ces solutions. „

Unul din principalele puncte slabe ale acestui proiect de lege a fost subliniat in alin. (13) – (15) ale acestui document : solutiile, avute in vedere, nu sunt coerente cu situatia de pe teren (reala), situatia expusa anterior de autoritati in fata Curtii Europene si a Comitetului de Ministrii. Asupra acestui punct, se atentioneaza autoritatiile sa prezinte Comitetului de Ministrii si Curtii Europene si sa preia in expunerea motivelor proiectului de lege, clarificarile necesare care sustin pertinenta (viabilitatea) acestor solutii.

c)

„ 112. La durée envisagée pour l'application des mesures prévues par la nouvelle loi (pouvant aller jusqu'à 2029) doublée de la complexité du mécanisme envisagé sont les autres faiblesses de ce projet. ... „

Durata , avuta in vedere, pentru aplicarea masurilor prevazute de noua lege (putand merge pana in 2029) , dublata de complexitatea mecanismului vizat, sunt alte puncte slabe ale acestui proiect.

d)

„ 113. Par ailleurs, pour répondre aux exigences minimales découlant de la jurisprudence pertinente de la Cour européenne, il semble nécessaire que le projet de loi prévoit dans une version révisée des solutions en ce qui concerne notamment: ... „

Pentru a raspunde exigentelor minimale ce decurg din jurisprudenta pertinenta a Curtii Europene, apare necesar ca proiectul de lege sa prevada, intr-o versiune revizuita, solutii ce se refera, inainte de toate, la : Aceasta revizuire nu s-a facut decat partial si la rezezeala. (intre 5 si 16 aprilie 2013)

Motivele emiterii noii legi

Motivele, in viziunea guvernului, sunt expuse in EXPUNEREA DE MOTIVE.

Citez din motive :

1) Complexitatea legilor de restituire

Aceasta noua lege nu reduce complexitatea legilor de restituire, dimpotriva a mareste, reducand si mai mult caracter unitar al restituirii.

2) Incoerentele legislative si jurisprudentiale

Incoerentele legislative si jurisprudentiale sunt potentiate.

3) Numarul mare de cereri nesolutionate, aflate in diferite stadii

Aceasta lege amana soltionarea definitiva a cererilor pana in anul 2029.

4) Lipsa de eficienta a actualului sistem de restituire

Lipsa de eficienta va fi marita prin aceasta lege.

5) Nerespectarea prevederilor Conventiei Europene

Nerespectarea prevederilor Conventiei Europene se va mari exponential.

AVIZUL

PROIECTULUI DE LEGE

privind

masurile pentru finalizarea procesului de restituire

de catre

CONSILIUL LEGISLATIV

Citez din aviz :

„ Consiliul legislativ avizeaza favorabil proiectul de lege, cu urmatoarele observatii si propuneri : ...“

Din analiza textului citat mai sus, se poate trage concluzia ca aceasta comisie legislativa a avut doua feluri de obiectii: obiectii formale, ce nu afecteaza esential fondul legii (observatii) si obiectii de fond , ce afecteaza grav esenta legii si care trebuie neaparat remediate (propuneri) .

OBIECTII FORMALE neluate in seama !!!

Exemple :

1. Observatia 3. C

Citez :

„ ...consideram ca ar trebui mai clar precizat care va mai fi statutul juridic al actualei CCSD. In acest context, inclusiv in ceea ce priveste activitatea Autoritatii Nationale pentru Restituirea Proprietatilor, apreciem ca este necesar a se face unele precizari care decurg din atributiile pe care, datorita adoptarii prezentului proiect, ar urma sa nu le mai indeplineasca. „

2. Observatia 4

Citez :

„ Referitor la terminologia aleasa pentru a stabili modalitatea de restituire prin echivalent, precizam ca exprimarea corecta este „ acordarea de drepturi compensatorii „ si nu de „ masuri compensatorii „ , deoarece masurile se aplica, nu se acorda. „

3. Observatia 18

Citez :

„ ...propunem reformularea textului partii introductive care, in actuala redactare, prezinta un caracter declarativ, putand fi folosit, eventual, in cuprinsul expunerii de motive. „

„ ...in legatura cu dreptul acordat membrilor Comisiei Nationale la o indemnizatie lunara echivalenta cu 50 % din indemnizatia presedintelui ANRP, daca participa la cel putin o sedinta pe luna, este de apreciat si, totodata, de analizat daca simpla participare la o sedinta poate sa atraga o asemenea remunerare. „

4. Observatia 19

Citez :

„ ...propunem revederea termenului de 1 ianuarie 2015 stabilit pentru publicarea valorii fiecarui imobil din Fondul National, deoarece respectiva valoare se determina, conform art. 21 alin. (6), prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrarii in vigoare a legii. „

„ ...sugeram ca stabilirea valorii mentionate sa se faca tot pana la aceeasi data de 1 iulie 2014 „

5. Observatia 22

Citez :

„ ...este necesara inlocuirea expresiei „ un procent „ cu expresia „ o cota „ „

6. Observatia 34

Citez :

„ ...avand in vedere prevederile de tehnica legislativa, dispozitiile Legii nr. 67 / 2010 s-au incorporat in cadrul actului asupra caruia intervine, respectiv Legea nr. 18 / 1991.

De aceea , orice interventie trebuie raportata la actul normativ de baza, respectiv la Legea nr.18 / 1991, si nu la un act de modificare al acestuia, ...“

OBIECTII DE FOND neluate in seama !!!

Exemple :

1. Observatia 3 B

Citez :

„ ...este de analizat daca dispozitiile prezentei legi se pot aplica si cauzelor in materia restituirii imobilelor preluate abuziv aflate deja pe rolul instantelor, fara a se afecta principiul neretroactivitatii legii, tinand cont ca, in general, odata demarata o procedura, regulile nu se pot schimba pe parcursul acesteia. Trebuie avuta in vedere si durata de timp a acestor procese, in unele situatii fiind vorba de mai multi ani. „

2. Observatia 11

Citez :

„ La alin. (2) , intrucat potrivit noului Cod de procedura civila, hotararile judecatoresti pot fi doar definitive, pentru evitarea confuziilor, este necesara precizarea momentului la care hotararile mentionate in text au ramas definitive si irevocabile, moment ce trebuie sa fie anterior intrarii in vigoare a prezentului proiect. „

3. Observatia 14

Citez :

„ ...este de analizat daca referndumul privind schimbarea categoriei de folosinta si a regimului juridic a izlazului comunal se poate realiza in termenul prevazut de art. 6 alin. (1) ...“

4. Observatia 24

Citez :

„ Semnalam ca norma de la alin. (4) instituie obligatia institutiilor care detin acte doveditoare de a le elibera in termen de 30 de zile de la data inregistrarii cererii. Mentionam, totodata, ca in cazul in care respectivele institutii nu vor respecta aceasta obligatie legala, beneficiarul care se bazeaza pe respectivele acte pentru completarea dosarului pentru acordarea de despagubiri va fi decazut din termenul de depunere a actelor necesare, desi nu are nicio vina. „

5. Observatia 29

Citez :

„ ...pentru acoperirea prejudiciului cauzat prin imposibilitatea de a primi despagubirile stabilite in dosarele aprobate de catre Comisia Centrala pentru Stabilirea Despagubirilor precum si cele stabilite prin hotarari judecatoresti definitive si irevocabile, la data intrarii in vigoare a prezentei legi, sumele de bani trebuie actualizate cu rata inflatiei, la data platii. „

„ ...pentru a conferi eficienta normei, sugeram stabilirea unui termen in care Comisia Nationala are obligatia de a emite titlurile de despagubire. „

CONCLUZIE

Oare membrii acestui Consiliu Legislativ ,

cum au dat aviz favorabil acestui proiect ?

cum au votat membrii acestui Consiliu Legislativ, parlamentarii ?

Oare au avut mandat imperativ ?

ceea ce ar incalca dispozitiile

art. 69 alin. 2 din Constitutie,

citez

„ ARTICOLUL 69
(2) Orice mandat imperativ este nul. „

Daca au votat doar dupa propria constiinta (interes), atunci au incalcat dispozitiile
art. 69 alin.1 din Constitutie,

citez

„ ARTICOLUL 69

(1) În exercitarea mandatului, deputații și senatorii sunt în serviciul poporului. „

AMENDAMENTELE

ACCEPTATE DE GUVERN

Din sutele de amendamente depuse la proiectul de lege , guvernul nu a acceptat decat 7
amendamente depuse de parlamentari PSD , UDMR si PDL.

1. Autor : Deputat Florin Iordache – PSD

Amendamentul introduce un nou punct la art. 3, anume pct. 7 prin care se defineste notiunea de
grila notariala conf. Legii nr. 571 / 22.12.2003 , citez :

„ 7. Grila notariala – ghidurile privind valorile orientative ale proprietatilor imobiliare utilizate de
camerele notarilor publici, actualizate in conditiile impuse de art. 771 alin. (5) din Legea nr. 571 / 22
decembrie 2003, publicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu
modificarile si complotarile ulterioare. „

Observatii :

- a) Grila notariala este definita drept un ghid privind valorile orientative , deci nu de piata.
- b) Grila este destinata camerelor notarilor publici, desi abuziv e folosita si de Administratia
Financiara.

2. Autor : Grupul parlamentar – UDMR

Prin acest amendament se ingradeste temporal suspendarea procedurii administrative , limitandu-
o pana la finalizarea procedurii la nivel local.

La art. 7 – (1) se intercaleaza „ la nivel local „ , astfel :

„ Pana la intocmirea situatiei centralizatoare la nivel local , se suspenda ...“

Observatii :

Acest amendament a fost introdus la solicitarea expertilor europeni (a se vedea Memorandumul) ,
dar formulat astfel incat sa indeplineasca doar partial cerintele expertilor europeni. Consideram ca
acest amendament a fost acceptat ca cel de al doilea amendament acceptat al UDMR sa nu para
singular.

3. Autor : Deputat Florin Iordache – PSD

Acest amendament contine 3 modificari ale textului art. 12 alin. (1) si (2) : doua de forma si una de
fond.

- a) Art. 12 alin. (1) - modificare de forma
In loc de

„ alt amplasament „

se va formula

„un teren pe un alt amplasament „

b) Art. 12 alin. (1) pct. b. – modificare de fond
In loc de

„ pe izlazul comunal, cu obligatia mentinerii categoriei de folosinta a acestuia „

se va formula

„ pe izlazul comunal „

c) Art. 12 alin. (2) – modificare de forma
In loc de

„ litera b) „

se va formula

„ lit. b) „

Observatii :

Prin modificarea de fond s-a urmarit posibilitatea scoaterii terenului din proprietatea publica prin referendum local.

4. Autor : Grupul parlamentar – UDMR

Prin acest amendament se schimba componenta Comisiei Nationale , privind numarul de membrii , dar si componenta, in sensul ca :

- Se majoreaza numarul de la 9 la 11 membrii
- In loc de 2 vicepresedinti ANRP se introduc toti 3 vicepresedinti ANRP
- Se introduce un reprezentant al Departamentului pentru relatii interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului
- Pentru derutare se schimba ordinea enumerarii membrilor

Observatii :

Marirea numarului de membrii cu 2 , dintre care unul evident din partea partidului UDMR, este pretul platit de puterea pentru a obtine votul UDMR la angajarea raspunderii guvernului (a se vedea intalnirea premierului cu presedintele UDMR inaintea votarii legii in plen). Cu aceasta ocazie s-a dat curs si dorintei celui de al treilea vicepresedinte de a fi inclus in comisie (bani in plus). Ce legatura are restituirea cu probleme interetnice ? Niciuna.Mai degraba trebuia introdus un reprezentant al asociatiilor fostilor proprietari. Dar aceasta este politica guvernului. Consecinta : s-au introdus 2 membrii in plus, cheltuieli in plus, vulnerabilitate la coruptie in interiorul Comisiei Nationale in plus. Sansa de a indeplini cvorumul a crescut scriptic de la 9 / 7 la 11 / 7. Presupun ca unii reprezentanti vor participa doar o data pe luna pentru a-si lua indemnizatia, dar de multe ori vor fi si absenti motivati (pentru a incasa indemnizatiile mari) .

Citez dintr-un interviu din 22 aprilie 2013cu Presedintele ANRP :

„ Reporter: De ce a fost necesară suplimentarea comisiilor naționale pentru evaluarea dosarelor de compensare cu un reprezentant al minorităților, prin amendamentul celor de la UDMR?

George Băeșu: A fost dorința cultelor religioase și a UDMR ca, din această comisie, având în vedere că oferă soluții de retrocedare, să facă parte și un reprezentant al Departamentului Guvernamental de Relații Interetnice.

Am căzut de acord să suplimentăm de la 9 la 11 numărul de membri ai comisiilor naționale, să facem în așa fel încât să se atingă cvorumul de ședință, cu 7 din 11 participanți.

Mulți dintre membrii comisiei au și alte atribuții, pe lângă avizarea dosarelor de retrocedare – președinte al ADS, reprezentanți ai MADR sau ai Justiției. Prin suplimentarea numărului de membri, putem să atingem și cvorumul pentru a nu mai întârzia, mai mult decât este cazul, acest proces.“

5. Autor : Deputat Florin Iordache – PSD

Acest amendament la art. 24 s-a introdus pentru a evita acordarea in plus fata de valoarea din grila notariala.

S-a introdus un al treilea aliniat :

„ (3) Numarul de puncte acordat in conditiile alin. (2) nu poate reprezenta o valoare mai mare decat cea stabilita potrivit ar. 21 alin. (6) si (7) .“

6. Autor : Deputat Florin Iordache – PSD

Acest amendament aduce o modificare de forma a textului art. 32 alin. (1) .

In loc de

„se instituie un termen de decadere de 90 de zile“

se va formula

„se instituie un termen de decadere, in procedura administrativa, de 90 de zile“

7. Autor : Senator Nicolae Vlad Popa – PDL

Acest amendament introduce eliminarea cuvintelor „lunare“ si „in cuantumul stabilit“, precum si „includerea sintagmei“ stabilita „in functie de valoarea de piata“ in textul art. 45 alin. (6).

In loc de

„Noul proprietar beneficiaza de plata unei chirii lunare, in cuantumul stabilit prin hotarare a guvernului.“

se va formula

„Noul proprietar beneficiaza de plata unei chirii, stabilita in functie de valoarea de piata , prin hotarare a guvernului.“

Observatii :

Sintagma introduce o imprecizie, intrucat „ in functie de valoarea de piata „ poate sa semnifice orice.

In plus , chiria nu mai este neaparat lunara, putand fi anuala sau multianuala.

Acceptarea amendamentului este un mic gest de reevaluare si de conciliere fata de PDL, in ciuda partidului de guvernament PNL.

CONCLUZIE

S-au acceptat de catre guvern, mai mult de forma, cateva amendamente, sutele de amendamente depuse de parlamentari au ramas fara efect.

Justificari ale Guvernului

privind criticile expertilor europeni

Exemple din Expunerea de Motive :

1) Disponibilitatea de terenuri

Citez :

„ ADS dispune de o suprafata de teren de peste 300.000 ha , iar din centralizarile realizate la nivel local central a rezultat un necesar de teren de aproximativ 210.000 ha .“

In situatia in care statul dispune de mai mult teren decat este necesar, de ce nu a folosit pana acum acest teren pentru impropietariere ? De ce nu organizeaza statul licitatii publice deschise, privind acest teren, si le plateste in scurt timp oamenilor despagubiri la valoare de piata?

De ce guvernele anterioare au ascuns existenta acestui teren pentru restituire ? (a se vedea sustinerile guvernului Boc la CEDO privind lipsa terenurilor, constatarea expertilor CEDO privind minciuna autoritatilor romane)

2) Echivalarea terenurilor

Citez :

„...punerea in posesie pe alt amplasament se va face cu respectarea criteriului echivalentei de suprafata corespunzatoare terenului preluat abuziv. „

Echivalenta numerica a suprafetelor nu inseamna si echivalenta valorica a lor.

Ce justificare puerila au putut nascoci reprezentantii guvernului.

3) Dreptul de refuz al terenului limitat

Citez :

„ ...proiectul de lege prevede dreptul ...de a refuza terenul propus in vederea restituirii, in ceea ce priveste rezerva comisiei locale de fond funciar, precum si izlazul comunal. Respectiva limitare se intemeiaza pe calitatea superioara a terenurilor aflate in celelalte categorii prevazute in proiectul de lege. „

Statul mai are si terenuri de proasta calitate in proprietatea autoritatilor locale. Daca primarul nu mai are teren in rezerva comisiei locale si populatia nu este de acord cu cedarea din izlazul comunei, petentul are ghinion si va trebui sa accepte terenul cel mai prost al comunei, altfel nu se alege cu nimic, desi fostul proprietar avea cele mai bune terenuri, care insa au fost deja date primarului, rudelor si cunostiintelor, arendasilor de tot felul, mafiotilor imobiliari.

Aceasta este o mostra de gandire a legiuitorului acestui act , un exemplu cum stie sa raspunda la criticile expertilor europeni. Pentru aceasta atitudine lipsita de respect fata de proprietate, guvernul mai are de dat socoteala in fata Comisiei Ministrilor. Oare se va descurca ?

4) Grila notariala

Citez :

„ ...introduce un sistem unitar si previzibil de evaluare ...la momentul intrarii in vigoare a noii legi. „

„ ...acesta este mai putin costisitor , mai rapid decat cele precedente si evita orice interpretari divergente prin raportarea la o valoare unica de referinta. Se elimina , astfel, posibilitatea evaluarii aleatorii a bunurilor si se asigura, totodata, predictibilitatea si transparenta procesului decizional.“

Faptul, ca aceasta evaluare conform grilei notariale nu reflecta valoarea reala a imobilului, nu le-a venit in minte acestor inalti experti juristi de la ANRP si din cateva ministere ? Se pare ca in conceptia socialista asupra valorii si proprietatii , promovata de guvernul socialist, prin aceasta lege s-a realizat un vis al omenirii : „ Egalitatea pentru toti. „ (toti amaratii de fosti mosieri) . Acesta este un sistem pervertit de restituire prin echivalent (echivalent = aceeasi valoare) . La cererea expertilor europeni de a indica raportul intre valoarea de grila si cea de pe piata a imobilului, legiuitorul mai are de dat un raspuns pertinent.

5) Indexarea sumei de despagubire

„ ...avand in vedere disponibilitatea statului roman de a pune la dispozitie terenurile din domeniul sau public si privat in vederea valorificarii punctelor la licitatii, posibilitatea de vanzare a punctelor compensatorii, cat si dificultatile economice si financiare actuale, transele de plata nu vor fi actualizate cu indicele de inflatie.“

Dupa ce statul nu a fost in stare sa restituie terenurile adevaratilor fosti proprietari, acestia sunt pusi in situatia de a admira generozitatea statului.

Dificultatile financiare simulate ale actualilor guvernanti, care nu dau doi bani pe dreptul de proprietate, ca doar nu au nimic de revendicat, ei fura ceea ce cred ca le convine, nu constituie o explicatie admisibila , precum voi arata mai jos.

6) Plata esalonata a sumei de despagubire

Citez :

„ ...potrivit principiilor aplicate de catre Curtea Europeana, masura esalonarii este una acceptabila, si

chiar sugerata de catre instanta de la Strasbourg prin hotararea – pilot , fiind o masura susceptibila de a asigura un just echilibru intre interesele fostilor proprietari si interesul general al colectivitatii.“

„ ...masura esalonarii platii despagubirilor este singura care face posibila executarea integrala a acestora.“

Ceea ce se omite a preciza, este faptul ca, acest echilibru just avut in vedere de catre Curtea Europeana, este indeplinit pentru esalonari pe durata rezonabila si nu pe o perioada de viata a unei generatii, adica pe 26 de ani.

Executarea integrala si imediata, sau cel putin intr-un timp rezonabil de 5 ani, a tuturor despagubirilor este posibila, daca exista vointa politica.

Voi demitiza mai jos aceasta afirmatie contrara, dar indragita a premierului, care nu are nicio baza in realitate.

7) Impactul financiar total asupra bugetului de stat

Citez :

„Se estimeaza ca valoarea dosarelor pentru care se vor acorda masuri reparatorii sub forma de puncte potrivit prezentului proiect de lege este de cca. 8 miliarde de euro.“

Aceasta estimare nu se bazeaza pe un calcul specializat, ci doar pe niste calcule elementare de trei simple, ca doar de atata au fost in stare autorii legii, in lipsa datelor din teren. Mentionez ca valoarea estimata in 2010 si prezentata Curtii Europene a fost de 21 de miliarde de euro. Aceasta estimare a coborat treptat la 16 miliarde euro, apoi la 8 miliarde euro, desi CEDO stie inca de 21 miliarde de Euro. Acest lucru este tinut in secret si se numeste „Inducere in eroare“ a institutiilor europene de catre guvernul Romaniei.

Citez dintr-un interviu dat de Presedintele ANRP in data de 22.04.2013 :

„ Din cele două sute de mii de cereri aflate la nivel local, unele, sperăm noi multe, pot fi rezolvate la nivel local – fie prin punere în posesie, fie prin respingere. Anticipăm că mai puțin de jumătate vor ajunge la Autoritate pentru soluții alternative, de compensare în echivalent. „

Daca il credem pe presedintele pe cuvânt , inseamna ca suma de 8 miliarde de euro se injumatateste, adica se ajunge la 4 miliarde de euro.

In realitate, noi estimam aceasta suma totala la 3,5 – 4 miliarde de euro, suma stabilita printr-un calcul statistic in baza datelor aflate pe site-ul ANRP. Calculul specialistilor guvernamentali s-a facut in lipsa unui set reprezentativ de date.

Citez :

„ La estimarea impactului financiar s-au avut in vedere :

- Numarul total al cererilor formulate in domeniul restituirii proprietatilor
- Procentul de cereri solutionate pana in prezent
- Quantumul sumelor stabilite prin titlurile de despagubire
- Suma medie acordata cu titlu de despagubire, exceptand dosarele in cazul carora sumele acordate au fost semnificativ de mari sau mici
- Fluctuatiile preturilor imobilelor pe piata interna“

Solicitam Curtii Constitutionale

a cere autorilor proiectului de lege,

acest calcul estimativ si baza de date folosita.

8) Alocari la bugetul de stat

Conform datelor din Expunerea de motive , se estimeaza urmatoarele alocari la bugetul de stat pentru despagubire :

Despagubiri in milioane Lei / Euro

Anul
2013
2014
2015
2016
2017
Lei
0,6
501,1
501,1
501,1
3.021,5
Euro
0,138
115
115
115
695
4.865
% din PIB
0,0001
0,082
0,082
0,082
0,496
3,475

Curs : 4,35 Lei / Euro

PIB : 140.000 milioane Euro estimat pentru 2013

Suma totala pentru 7 ani : 4,865 miliarde Euro , adica 3,5 % din PIB pe un an.

Din calculul de mai sus rezulta ca nu s-a plecat de la 8 miliarde de Euro , ci de la 4,8 miliarde de Euro maximal.

Cresterea anuala a PIB-ului este estimata la 2,7 % , adica de 5,4 ori rata despagubirilor.

Alocarea pentru 2017, cand acest guvern nu va mai fi in functie, este de 6 ori mai mare decat cea in actuala perioada a guvernului Ponta

Citez dintr-un articol aparut in IncomeMagazin din data de 05.02.2013 :

„ România pierde în fiecare an mult peste 52 de miliarde de euro din trei motive: evaziune fiscală, corupție și licitații cu dedicație, care pe alocuri tot a corupție seamănă. Suma este uriașă dacă o raportăm la Produsul Intern Brut: este mai mult de o treime din cât se produce într-un an în această țară. „

„ România ocupă un „fruntaș” loc doi, cu un procent de 29,6% din PIB, fiind depășită dintre țările UE doar de Bulgaria „

Evaziunea fiscala : 40 miliarde Euro (scaderea veniturii)

Licitatii trucate : 12 miliarde Euro (cresterea cheltuielilor)

Coruptie : inestimabil

Total : Minim 52 miliarde Euro, adica 1 / 3 din PIB

Daca intr-un an s-ar reduce cu 10 % evaziunea fiscala si pierderile prin licitatii cu dedicatie la stat, s-ar putea plati intr-o singura transa absolut toate despagubirile pentru imobilele confiscate de stat.

Consideram ca acest guvern face economii la despagubire,

in loc

sa combata coruptia in administratia de stat si evaziunea fiscala.

9) Sistemul de puncte

Citez :

„Sistemul de compensare prin puncte va avea ca rezultat acordarea unei reparatii echitabile persoanelor indreptatite, in deplina concordanta cu interesul general al societatii, acesta dovedindu-se a fi singurul viabil in conditiile economice actuale.“

In criticile formulate de expertii europeni, autoritatile romane sunt chemate a explica rezonabil avantajul folosirii acestui sistem. Raspunsul pentru populatia interna a fost dat deja de premierul Ponta intr-o conferinta de presa din data de 12.04.2013, citez :

„Referitor la compensări, premierul a precizat că se vor acorda puncte de despăgubire. ,Nu se calculează suma efectivă, pentru că orice sumă calculată imediat intră în deficitul public și soluția de despăgubire prin puncte rezolvă această spinoasă prblemă a modului de calcul financiar și bugetar’, a explicat Victor Ponta.“

Premierul Ponta a gasit solutia de a ascunde aceasta suma totala, necesara despagubirilor, in fata institutiilor financiare europene, pentru a masca adevaratul deficit bugetar.

Ce sustinea premierul inaintea alegerilor?

„Vom face o altfel de politica.“

si

„Adevarul pana la capat.“

Consideram ca s-a ajuns repede la capatul adevarului.

Sper ca premierul va inventa o altfel de justificare pentru expertii europeni.

[0877-2013-....pdf \(190 KB\)](#)